

Montaurà

ORLINS
TORONA

NÚMERO 146
QUART TRIMESTRE 2023

REVISTA DE MANCOR DE LA VALL

ÍNDIX

Crònica	3
Ajuntament informa	10
Ara ha fet vint anys	18
Festa Pagesa	19
Biblioteca	23
Centre de Dia	30
De tu a tu	32
De tot un poc	34
Entrevista	37
Escoleta Montaura	43
Junta Local AECC	45
CE. Montaura	46
Racó infús	48
Cuina sana (sense greix)	50
Per recordar	51

Coberta: Foto aportada per Joana Maria Alba

Fotografies:

Biel Pocoví i Joana Maria Alba.

Edita:

Ajuntament de Mancor de la Vall
Plaça Ajuntament, 1 – 07312

Correu electrònic:

montaurarevista@gmail.com

Depòsit legal: PM 3-1988

Impremta GOYA

Cristòfol Colom, 8a - 07360 – Lloseta
Tl. 971 51 41 42

Editorial

Hem arribat al final del trimestre i de l'any 2023, s'han celebrat les festes de Nadal i de Cap d'Any amb moltes activitats festives. Hem viscut un trimestre poc plujós que ha desencadenat un gener en risc de sequera.

El mes d'octubre es presentà acompanyat d'un gran nombre d'activitats organitzades en la celebració de Mancor de l'Art, la pujada a Lluc a Peu i la Nit de les Ànimes, on la participació dels actes culturals i socials que es duen a terme en el nostre municipi és molt gran.

L'Associació Arrels conjuntament amb l'Ajuntament de Mancor de la Vall varen organitzar la "Biniarrels, sa Fira de Mancor", amb moltes activitats festives des del divendres fins al diumenge.

telèfons d'interès

Ajuntament	971 501 776	Farmàcia	971 501 037
Ambulàncies	971 204 111	Funerària	971 880 440
Ambulatori antic	971 502 804	Guàrdia Civil	971 501 450
Biblioteca	971 883 518	G. Civil tràfic - Inca	971 883 000
Bombers	971 500 080	G. Civil urgències	062
Bombers urgències	085	Hosp. Comarcal d'Inca	971 888 500
Santa Llúcia	971 501 877	Hosp. Son Espases	871 205 000
Centre de dia	971 870 961	Parroq. S. Joan Baptista	971 501 828
Centre Salut - Inca	971 502 634	Polícia Local	687 526 362
Centre Sanitari	971 504 865	Poliesportiu Municipal	971 880 979
Cita Prèvia metge	902 079 079	Punt Informació Juvenil	971 883 518
Col·legi Públic Montaura	971 505 991	Radio taxi Inca	971 881 020
EPI Montaura	971 870 725	Urgències mèdiques	061

TELÈFON D'EMERGÈNCIA 112

OCTUBRE

Dia 1 va ser el dia Mundial de les Persones majors. Al Centre de Dia ho celebraren amb una berenada. Molts d'anys i salut.

A partir de dia 1 es canvia l'horari del parc verd.

Aquest cap de setmana un grup de joves de 12 a 16 anys anaren a Catalunya. Activitat organitzada per l'Ajuntament i finançada pel Pla de Conciliació i Corresponsabilitat de les Illes Balears 2022-2024 i la Direcció insular de Participació i Joventut del Consell de Mallorca, Servei Insular de Joventut. S'ho passaren molt bé.

Aquest mes s'inicien les classes de costura. Per a més informació 630 076 956. Antònia Amengual Martí.

Dia 2 l'escola de ball Festa Pagesa inicia el curs 2023-24 al Casal de Cultura. Per a més informació: 615 632 949.

Dia 3 es va iniciar el curs del taller de Memòria, un programa de suport psicosocial, educatiu i d'estimulació cognitiva per a gent gran, impartit per tècnics del Consell de Mallorca i amb el suport dels Serveis Socials de l'Ajuntament.

Dia 4 es donà el sus a la Coral infantil. Serà cada dimecres al teatre per infants a partir de 7 anys. Per a més informació al número 645 529 454, Marga Rotger.

Aquest dia l'Ajuntament informa del projecte de supressió de barreres arquitectòniques a la zona de la piscina i pista de tennis municipal. Consisteix amb la supressió i millora de l'accessibilitat a la pista de tennis a través d'una rampa, neteja, poda, substitució de paviments en mal estat i formació de grades. També es dona accés directe a les finques

confrontants de la zona esportiva.

Dia 5 s'inicia el programa d'activitats de l'associació Gent Activa pel al curs 2023-24. Es faran entrenaments funcionals els dimarts i dijous a les 19:00 h, Yogalates els divendres a les 18:00 h, i Cardiodance els dimecres a les 18:00 h. al Casal de Cultura. Per a més informació al WhatsApp 646 389 515.

Dia 6 a la Biblioteca es va celebrar el dia Europeu de les Llengües amb "L'Aventura lingüística de la Lara per Europa".

Aquest dia es publica a premsa "Mancor de Vall. El alcalde pide ampliar el centro de salud por el aumento de tarjetas sanitarias. El Govern confirma que estudiará la posibilidad de hacer una nueva planta."

L'Ajuntament informa de la reunió mantinguda amb el conseller d'Educació i Universitat Antoni Vera.

Dia 7 es va celebrar *Mancor de l'Art 2023*. Hi va haver activitats infantils, música, tallers, artesanía, mercadet i mostres de pintura entre d'altres.

Aquest dia es publica a premsa “ Divertida fiesta de quintos en Mancor de la Vall. La fiesta estuvo organizada por la Associació Jovent Mancorí y celebró la cuarta edición de las Quintades de Mancor de la Vall”

Dia 12 es va celebrar la Verge del Pilar a la Comandància de la Guàrdia Civil d'Inca. Un mancorí i una mancorina foren condecorats amb una medalla.

Dia 14 la Junta Local contra el Càncer de Mancor, amb col·laboració de l'Ajuntament, va organitzar una Pamboliada solidària al Casal de Cultura. Gràcies per la vostra feina i solidaritat.

Dia 18 l'Ajuntament informa de les obres de millora de l'empedrat dels carrers del centre del poble.

Dia 19 és el Dia mundial contra el Càncer de mama. L'Ajuntament s'uní a la campanya de l'Associació Espanyola Contra el Càncer amb la penjada de la pancarta i amb la il·luminació rosa de la façana. Gràcies a la Junta Local de Mancor de l'AECC i molta força per les persones que ho pateixen i molta salut.

Dia 20 l'Ajuntament informa de les obres de millora de l'embornal i ressalt del carrer Margalida Sintes.

També dia 20 l'Associació Arrels anima a participar al nou curs d'iniciació de xeremies, flabiol i tamborí. Tots els dimecres en el pati del Teleclub a les 19:30 h. És gratuït, tan sols és necessari pagar la quota de soci anual. Per més informació al 651 992 100.

De dia 20 a dia 22 es va gaudir d'un cap de setmana a Cala d'Or, organitzat per l'Associació d'Amics de la 3r Edat amb col·laboració de l'Ajuntament.

Durant aquest mes s'han pavimentat varis carrers i trams.

Dia 21 na Marina, d'Una Bassa d'Oli, va oferir un taller d'iniciació a l'ús d'olis essencials a l'àmbit domèstic. Es va fer al matí i pagaven 25€.

L'horabaixa es va celebrar l'OCTUBREFRESC organitzat per la Confraria Cervesera Llèpols del Llúpol i en col·laboració de l'Ajuntament. Al Casal de Cultura es va gaudir de bon menjar, música i cervesa.

Dia 24 es torna posar en marxa l'Espai de dones amb *Fem la nostra línia de vida?* al Casal de Cultura, espai dirigit a dones de totes les edats que vulguin compartir experiències i tractar temes d'interès per a millorar el seu benestar. Per a més informació 971 22 14 22, inesgili@adiseb.org

Aquest dia el president del Consell de Mallorca, Llorenç Galmés i la Consellera de Desenvolupament Local, Pilar Amate, es reuniren amb el consistori de l'Ajuntament.

Informaren de tots els serveis i suport econòmic que el Consell de Mallorca ofereix als municipis a través

de les convocatòries de subvencions i els plans especials d'ajudes. També visitaren el comerç, la indústria local i les instal·lacions esportives. A la plaça dels Donants de Sang varen sembrar un arbre que simbolitza el compromís de la institució insular i local en la lluita contra la crisi climàtica. Acabà la visita a la Biblioteca Municipal, amb motiu del Dia de les Biblioteques.

Dia 25 es publica a premsa "Galmés planta un árbol contra el cambio climático. El presidente del Consell de Mallorca quiso simbolizar en Mancor de la Vall el compromiso de la institución en la lucha contra el calentamiento global".

Dia 26 es va fer una nova jornada de Dijous al Teleclub amb la pel·lícula INVICTUS, en versió original, basada en la novel·la de John Carlin. "El factor Humano".

Dia 27 es va fer la Gran Fira del Reciclatge amb activitats d'educació ambiental per a infants i adults a la plaça de l'Església. El Consell de Mallorca impulsa conscienciar sobre el consum responsable i la correcta separació de residus a través del joc i la participació activa. Es va donar informació sobre el funcionament del sistema de reciclatge a Mallorca. Es varen donar regals a tots els participants.

Dia 29 es fa el canvi d'hora, a les 3:00 h foren les 2:00 h.

Aquest dia es va fer la XXXIII Pujada a Lluc a peu. A les 7 es va sortir des de la Plaça d'Espanya i més tard qui va optar per anar-hi en bus. Gràcies a l'Agrupació Festa Pagesa,

l'Associació Amics de la Tercera Edat, Protecció Civil de Mancor i altres

voluntaris, i organitzat per l'Ajuntament, es va gaudir d'un bon dia. Amb un bon berenar, el ball de l'oferta durant la missa i un arròs ben gustós.

Dia 30 es va fer la presentació del nou curs de Valltukada al les 20:30 h al Teatre municipal.

Dia 31 a la plaça de l'Ajuntament es feren els tallers de rosaris ensucrats i llanternes.

Després es va celebrar la Nit de les Ànimes. Els infants passejaren pels carrers del poble seguint el mapa del concurs de façanes, balcons i jardins amb les

llanternes i el seu llumet.

Els guanyadors dels concursos foren: del balcó Núria Ramon Abrines, del jardí Tere i ses nines, de la façana Paula i Llúcia Frau Morell, i l'especial show per Araceli. A tots les participants se'ls va entregar una bossa de caramels per poder donar als infants que les visitaren. Els premis eren un sopar per a dues persones a elegir entre els bars i restaurants del nostre poble. Enhorabona!!

NOVEMBRE

Dia 1 es celebra el dia de Tots Sants. El cementeri és molt visitat.

Dia 2 es publica a premsa “Un particular de Mancor de la Vall impide el acceso a la finca colindante con un muro en el camino. El vecino tiene derecho de paso, por lo que ha presentado una denuncia”.

Aquest dia l’Ajuntament va anunciar qui foren els guanyadors i guanyadores del concurs de façanes i balcons de dia 31 d’octubre. I així va quedar: Balcó; Núria Ramon Abrines. Jardí; Tere i ses nines. Façana; Paula i Llúcia Frau Morell. Especial show; Araceli

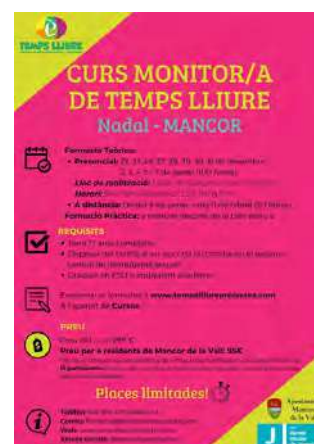
Dia 4 va morir Juan Martorell Reynés, Joan Rata, als 86 anys. Enviam el condol a la seva família.

Dia 5 es va fer una caragolada al Casal de Cultura organitzada per l’Associació d’Amics de la Tercera Edat amb la col·laboració de l’Ajuntament. Per a socis i no socis.

Dia 9 va morir Francisca Mateu Martorell, Paca Figuetta, als 86 anys. Enviam el condol a la seva família.

El cap de setmana de dia 11 i 12, dins els actes previs a la Fira, Arrels organitzà el II Torneig de Parxís i I Torneig de Ramiro al Restaurant Sa Piscina.

Dia 13 es publica el cartell del Curs de monitor/a de temps lliure que es durà a terme a Mancor per a joves majors de 17 anys durant els mesos de desembre i gener.

Dia 14 es va fer un taller *Ballem la veu* al casal de cultura. Dins el programa de “Genèrica escola per a la igulatat”. Impartit per Cecília Gimenez. Organitzat pel Consell de Mallorca amb la col·laboració de l’Ajuntament.

Dia 17 es va fer un torneig Mario al casal de Joves, de 12 a 17 anys. Activitat organitzada per Temps Lliure i l’Ajuntament amb una subvenció del Consell de Mallorca.

Aquest dia la Federació Balear de futbol de les Illes Balears va fer un gran reconeixement a la Gala del Futbol Balear a Son Amar a les mancorines pioneres del futbol femení durant la temporada. L’endemà a la premsa es publicava “Las integrantes del primer equipo femenino que se recuerda en las islas protagonizaron la entrega más emotiva de la Gala del Futbol Balear. Petra Mateu, Catalina Vallori, Marina Martorell, Margarita Prats, Margalida Gual, Maria Alba, Margalida Reynés, Catalina Martorell, Maria Coll, Margalida Mora, Bienvenida Reynés, Maria Ripoll y Joana Maria Munar recibieron la mayor ovación de la noche con todo el auditorio puesto en pie.” Enhorabona totes ;

Dia 18 es va fer el II Torneig de Truc de sa Fira de Mancor al Bar de Cas Puput. Organitzat per Arrels.

Dia 21 es va fer la presentació de la Fira i Show cooking a càrreg de la cuinera Maria Salinas a la cotxeria de Son Morro. El dibuix de portada del programa va ser el fet per Clàudia Ferrer Tous del 6è curs de primària, guanyadora del concurs de dibuixos dels alumnes del CEIP Montaura.

Dia 22 es va celebrar un ple ordinari de l'Ajuntament.

Dia 23 s'iniciaren les classes de Ball en línia al segon pis del Centre de dia per a membres de l'associació Amics de la Tercera Edat.

Dia 24 Contacontes" Jo vaig amb mi" emmarcat dins la setmana del 25N i de la Fira de Biniarrels. A la biblioteca. També es va penjar una banderola a la façana de l'Ajuntament.

Al vespre, davant Son Morro l'obra de teatre visual "Sant Antoni i el Corb, comença la llegenda".

Més tard hi va haver una trobada de pinxa discos en català a la plaça de l'Ajuntament.

Es publica a premsa "Arranca BiniARRELS, sa Fira de Mancor que se celebra este fin de semana. "

Dia 25 es celebrà el I Concurs de façanes engalanades. Va ser un dissabte de fira ple d'activitats. Activitats infantils, mercat artesanal i tradicional, exposicions, trobada de gegants i capgrossos, acució dels cavallets i batalla de glosadors.

Podeu veure a la fotografia els bolets fets pels usuaris i treballadores del Centre de Dia.

Dia 26 a la Plaça de l'Ajuntament es va fer la lectura del manifest del 25N, Dia Internacional per a l'Eliminació de la Violència contra les Dones.

Continuaren els actes de fira. Destaca la XX trobada de xeremiers, flabiolers i tamboriners. Hi va haver entrega de premis de diferents concursos, mostra de ball mallorquí, ballada popular, actuació dels cavallets, etc. La festa acabà amb una xocolatada.

L'endemà la premsa publica "Éxito de la fira BiniARRELS celebrada en Mancor de la Vall".

Dia 28 va morir Guillem Martorell Martorell, Guillem mancorig, a l'edat de 84 anys a Sineu on residia. Enviam el condol als seus familiars.

DESEMBRE

Dia 1 la façana de l'Ajuntament s'ha il·luminat de color vermell per a visibilitzar el Dia mundial de la lluita contra la Sida.

Dia 2 al Casal de Joves, on es fan activitats per a joves de 12 a 17 anys, gaudiren del cinema amb la pel·lícula Spiderman: into the Spider-verse.

El mateix dia, na Marina, d'Una Bassa d'Oli, ofereix un taller d'elaboració d'una farmaciola natural d'ús domèstic amb olis essencials.

Dia 8 al Casal de Joves, es va fer un taller de camisetes. Varen dur camisetes de cotó i de colors clars.

Dia 15 es va fer un taller de corones de Nadal i un pisolabis al bar restaurant sa Piscina.

Aquest dia es va publicar el cartell del concurs de betlems i de postal de Nadal.

Dia 16 es va fer el Mercadet de Nadal a la Plaça de l'Ajuntament. Una de les activitats que es varen fer va ser una recollida solidària de joguets i productes d'higiene infantil a benefici de Càritas i la Creu Roja. Es varen escriure els desitjos que es penjaren a l'arbre de Nadal i es pintaren les cares. Es va inaugurar el betlem fet pels usuaris del Centre de Dia situat a l'entrada de l'Ajuntament.

Hi va haver paradetes amb dolços, xocolata, bunyols, artesanian, plantes... i el concert del grup O'Veus.

Dia 17 es va fer la presentació del CE Montaura al camp de futbol.

A meitat de mes es varen iniciar unes obres d'enderrocament d'un edifici al carrer Massanella. També ja s'ha asfaltat la ronda de l'escola nova. Tira a tira canvia la fesomia del poble.

Dia 18 el grup de gimnàstica va anar a Muro i ens han fet arribar aquesta fotografia.

Dia 21 els Patges Reials ens visitaren per recollir les cartes de les aules del CEIP i EI Montaura.

Al matí a l'església hi va haver el Concert de Nadales dels nins i nines del CEIP Montaura.

Al capvespre es va fer un concert al teatre dels

alumnes de Marga Rotger.

Dia 22 el Pare Nadal de l'Esplai va fer una visita als infants del poble. Gràcies al Club d'Esplai es va passejar amb carrossa i ben acompanyat pel poble.

Dia 22 Tolo Morro organitzà una torrada amb els seus companys del servei ocupacional de la Fundació Garrover i en la que l'Ajuntament ha col·laborat.

Dia 23 hi va haver el Circuit d'Il·lusions amb els tallers i espais de joc a càrrec de Món de colorins a la Plaça de l'Església.

Dia 24 a les 18 h es va fer la missa de la Nit de Nadal. Hi va col·laborar molta gent. Entre d'altres, el sermó de la Calenda el va recitar en Gori Abrines. El Cant de la Sibilla per na Marita Bonafè, l'Anunci de l'Àngel per na Maite Mora. El Betlem Vivent per l'infant Miquel Amengual, Paula Frau i Pau Mateu.

Ajuntament on recolliren totes les cartes dels nins i nines i les feren arribar als Reis Mags d'Orient.

A la mateixa plaça es va fer un taller nadalenc.

El mateix dia es va fer una sortida pels joves al cinema on veren la pel·lícula Aquaman. Organitzat per l'Ajuntament i finançat pel Consell de Mallorca.

Dia 29 a la Biblioteca es va fer el contacontes "L'Estel de Nadal al país del contes" i "La Reina Gaspara" amb na Margalida Amengual.

Dia 30 es va fer la presentació del llibre de Francesc Ribera "El silenci que heu de témer" a Son Morro. Organitzat per l'Associació Arrels.

Dia 31 es va fer la Commemoració de la Diada de Mallorca amb la festa de l'Estendard, lectura del poema sa Colcada de Pere d'Alcàntara Penya Nicolau, ball dels cavallets de l'Associació Arrels i cant de la Balanguera. a la plaça de l'Ajuntament.

Poc després a la Plaça d'Alt, el grup Petixandongos va animar la festa de les campanades infantils. Tots els participants varen dur 12 peces dels aliments preferits.

I a la nit se celebraren el comiat de l'any 2023 i la benvinguda al 2024 amb les campanades. Hi va haver raïm i cava per als presents i festa a la carpa amb els Dj Carlos Hermoso i Dj Lino.

Vos desitjam un venturós 2024 amb pau i molta salut!

Joana Maria Alba Mateu

AJUNTAMENT INFORMA

ACTA DE LA SESSIÓ ORDINÀRIA DEL PLE DE L'AJUNTAMENT DE MANCOR DE LA VALL DE 6 DE SETEMBRE DE 2023

1. Aprovació, si s'escau, de l'acta de la sessió ordinària de data 19 de juliol de 2023.

El batle demana si tothom ha pogut llegir l'acta de la sessió ordinària de data 19 de juliol de 2023 i si qualcú desitja comentar res. Ja que ningú vol afegir res, **es sotmeten a votació i s'aprova per unanimitat.**

2. Aprovació, si s'escau, de l'elecció de dies festius 2024.

Assumpte: Elecció de dies festius locals 2024

Primer.- Que pel Ple de l'Ajuntament de Mancor es fixen els festius locals de Mancor de la Vall per a l'any 2024 siguin:

- 24 de juny (Sant Joan)

- 26 de desembre (segon dia de Nadal)

Segon.- Donar trasllat a la Direcció general de Treball i Salut Laboral de la decisió que al seu cas adopti el Ple»

El batle explica que es manté el festiu tradicional de Sant Joan i que ja que no serà festa autonòmica el segon dia de Nadal, es proposa agafar aquesta data en lloc del Dijous Bo. Sotmesa la proposta a la consideració del Ple, **s'aprova per unanimitat.**

3. Aprovació, si s'escau, de la modificació de crèdits núm 11, mitjançant suplement de crèdit finançat amb romanent de tresoreria.

El batle explica que es suplement aplicacions d'enllumenat públic i subministrament elèctric, ja que Endesa encara no ha autoritzat la instal·lació dels comptadors i caixetins de connexió i no estan generant el subministrament previst. A més, també s'afegeix el 20% a assumir per l'Ajuntament de l'obra de la plaça i de vial.

Demana el Sr. Ramon si son inversions previstes i el batle li respon que no, que és per despesa corrent. Sotmesa la proposta a votació, **s'aprova per unanimitat.**

4. Aprovació, si s'escau, de la modificació de crèdits núm. 12, mitjançant crèdit extraordinari finançat amb romanent de tresoreria.

El batle explica que aquesta modificació pretén donar crèdit per poder fer els pipicans, paperes i reparar les persianes, que n'hi havia una sèrie de despeses comptabilitzades com a despesa corrent i en realitat eren inversions, situació que es corregeix amb aquesta modificació.

Sotmesa la proposta a votació, **s'aprova per unanimitat.**

5. Aprovació, si s'escau, de la modificació de crèdits núm 13, mitjançant transferència de crèdits entre diferents àrees de despesa.

El batle explica que a l'aplicació pressupostària d'aportacions a la Mancomunitat sobrarà crèdit i per tant, es pretén utilitzar aquest per altres aplicacions que estan més ajustades. No s'agafa romanent de tresoreria, solament es transfereixen doblers d'una aplicació a altra.

Sotmesa la proposta a votació, **s'aprova per unanimitat.**

6. Aprovació, si s'escau, del canvi d'ús de l'actual menjador de l'escola per transformar-lo en un aula polivalent de l'escoleta, una vegada finalitzada l'escola nova.

Vista la proposta de Batlia:

« **PROPOSTA DE BATLIA** »

En data 30 de març de 2023 va sortir publicada al BOIB la Resolució del conseller d'Educació i Formació Professional de 28 de març de 2023 per la qual es convocaven, per als exercicis 2023 a 2025, ajuts per a la creació de places públiques de primer cicle d'educació infantil, ajuts en espècie per a l'acompanyament i assessorament a les entitats públiques sol·licitants dels ajuts de creació de places públiques de primer cicle d'educació infantil i ajuts complementaris per als beneficiaris dels ajuts corresponents a la convocatòria 2020-2024, programa finançat pel Ministeri d'Educació i Formació Professional i per la Unió Europea- Next Generation EU, en el marc del Mecanisme del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència.

L' Ajuntament de Mancor pretén ampliar el nombre de places oferides a l'escoleta municipal, ja que aquest curs ha estat el primer en que ha hagut més sol·licituds que places, arran de l'increment poblacional i de la necessitat de millorar els serveis que permeten una major conciliació de la vida laboral i personal de les famílies.

A tal efecte, i atesa la manca d'espai adient, es pretén dedicar l'edifici emprat actualment com a menjador de l'escola a aula polivalent de l'escoleta; situació que podrà fer efectiva quan s'hagui acabat l'escola nova i es pugui fer el trasllat corresponent sense perjudicar el normal funcionament de la primera (previsiblement, per Nadal). Així, l'aula polivalent de l'escoleta podrà ser empleada com un aula més, i per tant, podran ser ampliades les places.

Com es pot apreciar, totes dues destinacions són de servei públic, si bé, serà necessari efectuar determinades obres d'adequació de l'espai que són objecte del projecte finançat per aquesta subvenció. Es a dir, l'actual subvenció es centraria en finançar la redacció del projecte, si bé no es descarta que a un futur proper n'hi hagi altres línies de finançament per dur a terme l'obra o inclòs que s'estudii la possibilitat de fer-la amb mitjans propis.

En tot cas, per optar a la línia de subvencions, és imprescindible que s'adopti l'acord pertinent per a garantir la seva vinculació a aquestes actuacions, motiu pel qual es sotmet al Ple la següent

PROPOSTA:

Primer.- Que pel Ple de l'Ajuntament de Mancor de la Vall s'acordi el canvi d'ús de l'immoble amb referència cadastral 9500504DE8090S0001LE, ubicat al Passeig des Torrent, propietat de l'Ajuntament,

actualment adscrit al servei de menjador de l'escola a fi de dedicar-lo a aula polivalent de l'escoleta, una vegada que l'escola traslladi aquestes dependències cap a l'edifici nou»

El batle explica la proposta i afegeix que no n'hi ha possibilitat d'ampliar places actualment, sense ampliar les instal·lacions. La proposta indica clarament que està supeditat a que aquest edifici es deixi d'utilitzar com a menjador escolar a fi de no perjudicar la normal marxa del curs escolar.

Indica el Sr Ramon que l'anterior govern tenia pensat ampliar l'escoleta per aquesta via, i que els hi sembla una solució correcta a les necessitats existents. Sotmesa la proposta a votació, **s'aprova per unanimitat.**

En aquest punt de l'ordre del dia, i considerant que s'ha avançat la data ordinària de celebració del Ple, el batle demana la incorporació de les mocions de Més per urgència.

En primer lloc, es sotmet **a votació la urgència de la seva inclusió, què s'aprova per unanimitat.**

A continuació, el Sr Joan Ramon presenta les mocions:

1) MOCIÓ EN DEFENSA DE MORIR EN LA NOSTRA LLENGUA

Acords:

1. L'Ajuntament de Mancor de la Vall referma el seu compromís amb la llengua catalana, pròpia de les Illes Balears, i considera que és necessari un esforç més gran per part de les institucions per garantir els drets lingüístics de tota la població.

2. L'Ajuntament de Mancor de la Vall vol garantir els drets lingüístics dels mancorins i mancorines a la Unitat Bàsica de Salut de Mancor de la Vall, motiu pel qual considera que tots els treballadors i treballadores públics han de tenir un coneixement acreditat de la llengua pròpia de les Illes Balears.

3. L'Ajuntament de Mancor de la Vall insta el Govern de les Illes Balears a retirar de forma immediata el decret que suprimeix el requisit lingüístic a la sanitat pública.»

Una vegada exposada la moció intervé el batle per a dir que els punts 1 i 2 són mostra de la necessitat de garantir el dret lingüístic de tota la població, i que a aquest respecte, n'hi haurà cursos, formació... dirigits a tots els treballadors, i que en el cas de la unitat bàsica de Mancor, tots el compleixen.

Afegeix que per votar a favor de la moció s'hauria de retirar el punt 3, ja que es necessita augmentar el personal sanitari, per reduir les llistes d'espera i facilitar l'arribada d'altres sanitaris; es cerca captar professionals i el govern adoptarà més mesures per millorar el coneixement de la llengua catalana. Que fa 6 mesos, el PSOE pretenia llevar el requisit de coneixement de la llengua i avui en dia es preten que venguin els millors, sense requisit i que es formin a continuació.

Intervé el Sr. Ramon per a dir que és el propi col·legi de metges manifesta que el català no és el problema, que n'hi ha d'altres que s'han de resoldre. Afegeix el Sr. Jaume Mairata que segons l'STEI n'hi ha especialitats molt concretes que tenen una mancança de personal en tot l'Estat i que la disjuntiva català/salut no és el problema, sino l'habitatge, el cost de la vida, el

salari... i que si en una especialitat concreta es considera que no hi ha suficients professionals per mor de la llengua, es podria llevar d'aquesta , no era necessari que fos de tots.

Sotmesa la moció a votació, NO s'aprova, amb els vots favorables de Més (3) i els vots en contra del PP (5).

2) MOCIÓ DE REBUIG A L'AGRESSIÓ PERPETRADA PEL PRESIDENT DE LA REIAL FEDERACIÓ ESPANYOLA DE FUTBOL A UNA FUTBOLISTA DE LA SELECCIÓ ESPANYOLA I DE SUPORT A L'ESPORTISTA

Acords:

1.- *L'Ajuntament de Mancor de la Vall es compromet amb les esportistes del nostre municipi, amb les associacions de dones i amb el moviment feminista en erradicar les violències sexuals en el nostre poble.*

2.- *L'Ajuntament de Mancor de la Vall impulsarà en recursos (explicitats en el propers pressupostos municipals) l'elaboració i implementació de plans, estratègies i/o mesures d'igualtat en els diferents clubs esportius del nostre municipi.*

3.- *L'Ajuntament de Mancor de la Vall acompanyarà els diferents clubs esportius en la implementació de mesures d'igualtat.*

4.- *En l'esport base del nostre municipi, l'Ajuntament de Mancor de la Vall treballarà i coordinarà amb altres administracions la formació en igualtat de gènere als equips directius, equips tècnics i als familiars, així com també a les i els esportistes.»*

Intervé el batle per dir que estan totalment d'acord, que el club esportiu té equip femení i ja han tret un comunicat rebutjant aquest comportament; i que com Ajuntament consideren adient aprovar aquesta moció.

Demana el Sr Ramon si s'aplicarà i el batle li respon que la regidoria d'igualtat ja treballa en aquesta línia.

Sotmesa la proposta a votació, s'aprova per unanimitat.

7. Donar compte dels Decrets de Batlia

Decrets de Batlia dictats des de la celebració de l'anterior Ple fins a la data actual, i que van des del número 201/2023 a 247/2023.

8. Precs i Preguntes.

Primera.- Prec/queixa per l'avançament del Ple ordinari.

El Sr. Ramon manifesta la seva disconformitat i malestar per la convocatòria del Ple ordinari de setembre pel dia 6, quan es preveu que sigui el tercer dimecres segons el Ple organitzatiu, i demana que consti en acta de forma literalment

«1. El grup municipal de Més per Mancor volem manifestar per a que consti en acta el nostre malestar per la manera com el Batle ha convocat el ple ordinari de setembre de l'Ajuntament de Mancor de la Vall.

En el ple de constitució de l'Ajuntament de Mancor de la Vall vàrem acordar en sessió plenària que celebraríem els plens el tercer dimecres cada dos mesos. Per tant, el plenari d'aquest mes s'havia de celebrar dia 20 de setembre.

És comprensible que sorgeixin imprevists que necessitin la convocatòria d'un plenari, per això tenim regulats els plens extraordinaris i i inclús els plens extraordinaris urgents.

El que no ens pareix bé és que el Batle convoqui el plenari ordinari dues setmanes abans de quan ho teníem previst sense una comunicació prèvia, sense una explicació i sense intentar acordar aquesta convocatòria. Avui na Maite Bover és de viatge amb la seva família. El grup municipal de Més per Mancor teníem previstes les nostres reunions pensant en el plenari de dia 20 i aquest passat divendres migdia hem rebut un correu de convocatòria de la sessió ordinària, fet que mos ha molestat, perquè demostra la poca voluntat de diàleg i el poc respecte cap a la nostra feina. Durant els darrers vuit anys qualche vegada vàrem modificar la data de la sessió ordinària, però sempre en posterioritat, de manera que des de l'oposició sempre havíeu tengut temps de preparar i presentar les vostres aportacions. Aquest és el segon plenari ordinari de la legislatura i ja mos trobam aquesta falta de respecte cap als acords del ple de l'Ajuntament de Mancor de la Vall per part del Batle Pep Frontera. Esperam que aquesta situació no es torni a produir, i que si és necessari avançar dues setmanes un ple ordinari almanco no sigui cap molèstia posar-se en contacte personalment amb el cap dels diferents grups municipals, en aquest cas Més per Mancor, per argumentar aquesta important modificació. Això és el que ha de fer un Batle que diu voler governar per a tot el poble.»

El batle demana disculpes per l'avançament del Ple ordinari, si bé ho justifica en que era necessari fer-lo per a tramitar determinades qüestions i que amb compliment de la periodicitat bimensual es compleix l'establert a la llei; i que no era necessari fer un extraordinari per a després fer l'ordinari dues setmanes després sense contingut. Li respon el Sr Ramon dient que ells s'han d'organitzar per poder dur a Ple les qüestions que estimin i que d'aquesta manera no han pogut fer-lo, i que per properes ocasions, es tingui en compte i almanco s'avisí.

Intervé el Sr Llobera per a dir que s'han demanat disculpes i que s'ha justificat el motiu del canvi de data.

Segona.- Ha començat un nou curs escolar en el CEIP Montaura i hem pogut comprovar que les obres del vial d'accés que promou l'Ajuntament de Mancor de la Vall no estan en la fase de final d'obra, quan la previsió a la licitació especificava que aquestes obres estarien finalitzades el mes d'agost. Quin és el motiu pel qual aquestes obres estan tan endarrerides? Volem recordar al Batle que com a promotor de l'obra és responsabilitat seva dedicar temps i esforços a estar damunt les empreses per a que compleixin els terminis prevists. Demana el Sr Joan Ramon perquè no s'ha acabat el vial de l'escola quan ja ha començat el curs i és l'Ajuntament el que ha de vetllar pel compliment del termini del contracte.

El batle explica que s'ha de modificar el projecte per executar-lo de forma adequada a la realitat, i que s'han tret doblers de romanent per fer front a aquesta despesa; i es preveu que s'allargui devers 2 mesos. Que cada dia de feina és supervisat per l'arquitecte i el director d'obra i manca per presentar un tram de certificació, però que s'està damunt supervisant per a que s'acabi correctament.

Tercera.- En el mateix sentit, quin és el termini previst de final d'obra de l'ampliació del CEIP Montaura? Volem recordar que al ple ordinari de juliol, tal com consta a l'acta que hem aprovat avui, el Batle va afirmar que l'escola estaria preparada a finals d'agost. A l'acta anterior consta que les obres del CEIP s'haurien de finalitzar per final d'agost i encara no està acabat.

El batle li respon que l'edifici de l'escola estarà finalitzat en 15 dies, si bé no sap quan es destorbaran els certificats de final d'obra, informes etc... L'escola fa comptes de fer el trasllat per Nadal.

Quarta.- El Govern de les Illes Balears ha anunciat la gratuïtat de l'etapa educativa 0-3 anys. Voldria recordar que aquesta mesura ja es va iniciar la passada legislatura per als nins i nines de tercer d'infantil, i de la mateixa manera el que es subvenciona són les 4 hores diàries de servei mínim. Gràcies a la modificació de l'ordenança que vàrem aprovar la legislatura passada, entenem que enguany serà fàcil d'aplicar aquesta gratuïtat parcial per a tota l'etapa educativa 0-3. Teniu previst que aquesta gratuïtat serà efectiva des d'aquest mes de setembre?

El batle li respon que la gratuïtat s'aplicarà des del primer dia, que el Conveni es preveu es signi en setembre i serà per a tots els cursos. Ambdós entenen que gràcies a la modificació de l'ordenança fiscal, serà més fàcil aplicar aquesta gratuïtat.

Cinquena.- La legislatura passada, la Conselleria de Salut va crear una nova plaça de metge en el PAC Es Blanquer d'Inca, que tal i com ens varen comunicar a les reunions de feina mantingudes entre la Conselleria i l'Ajuntament de Mancor es destinaria a cobrir el servei de les Unitats Bàsiques de Salut de Mancor i Biniamar. La contractació d'aquest metge ja és una realitat gràcies a la feina feta pels anteriors equips de govern del Govern de les Illes Balears i l'Ajuntament de Mancor de la Vall. Ens sorprèn que des de l'Ajuntament de Mancor de la Vall se n'hagi deixat de parlar d'aquest important assumpte. Des de l'agrupació de Més per Mancor volem dur aquest punt al ple per a que en quedi constància i reconèixer els bons resultats de la feina feta la passada legislatura.

El batle li indica que aquesta plaça no està coberta definitivament, sinó de forma interina, però que el proper divendres tindrà una reunió per a poder tractar aquest tema i també per a parlar de la reforma del centre de salut i del servei de pediatria, tal i com s'explica al programa de govern.

Sisena.- La pròrroga del bar restaurant Sa Piscina finalitza dins el primer semestre de l'any 2024. Els actuals gestors del bar restaurant Sa Piscina han sol·licitat una segona pròrroga de 5 anys en aplicació de la normativa corresponent. Teniu previst tramitar la pròrroga o teniu previst tramitar un nou expedient de concessió?

El batle li indica que hi ha una instància al registre amb aquesta petició però que encara

no s'ha comentat amb l'equip de govern, si bé, al ser pel mes de maig, encara hi ha marge. Li respon el sr Ramon per a dir que quant abans es pugui saber, millor per a l'organització de l'actual concessionari.

Setena.- Per quin motiu heu oferit les pel·lícules de Cinema a la Fresca en castellà? Des del nostre punt de vista les pel·lícules en castellà estan disponibles a tots els cinemes i a totes les plataformes digitals, essent important que des de les administracions fomentem i normalitzem les pel·lícules en català o en versió original subtitulada.

El batle li respon que concretament les pel·lícules que volien mostrar no tenien disponible la versió catalana, i que per a la propera sessió, seran en català, i que s'estan mirant subvencions per adquirir noves pel·lícules i més recents, i que mai ha estat per ells un problema la qüestió lingüística.

Indica el Sr Ramon que estan fermats a un partit que no els hi representa pel pacte de govern existent i el seu tractament cap a la llengua, i el Sr Jaume indica que els hi agrairia que s'allunyassin un poc d'aquesta línia de Palma a fi de no arraconar la llengua pròpia. El batle li indica que mai han tingut problemes amb el català i que es desmarcaran com a equip de govern si consideren que ho han de fer; i que en aquest cas, la rapidesa de l'organització va impedir tenir les pel·lícules que volien en temps.

Vuitena.- Ens ha arribat una queixa que consideram que s'ha de resoldre. Garantir el dret a totes les persones de Mancor a poder accedir a peu a ca seva per la via pública ha de ser un assumpte inqüestionable per part d'aquest Ajuntament. Una mancorina del carrer Bartomeu Reus d'edat major no pot accedir a peu a ca seva perquè alguns veïnats tenen per costum aparcar els seus vehicles particulars enmig del carrer. Pel fet de trobar-se en un carreró sense sortida dificulta més la situació perquè és la única via d'accés. Demanam al Batle que per responsabilitat garanteixi l'accés a peu de tothom fins a la porta de casa seva i prengui les mesures per a garantir l'accés dels vehicles d'emergències com bombers, ambulàncies i forces de seguretat a davant totes les cases del nostre poble. Una vegada s'ha presentat la proposta per part del policia local, quina mesura té previst aplicar el Batle per a garantir l'accessibilitat i la seguretat en el carrer?

El batle explica que es va reunir amb la veïna afectada i li va explicar l'informe policial, prenent-se canviar el senyal per admetre solament un aparcament. El Sr Ramon demana si es faran marques vials a terra i que com es tractarà, ja que no hi ha cap altre carrer a Mancor sense sortida on s'aparqui un cotxe. El batle contesta que no és una situació nova.

Novena.- El darrer curs vàrem distribuir els horaris d'ús del pavelló municipal de manera que els dilluns i dimecres horabaixa l'utilitzava el C.E.Montaura i els dimarts i dijous horabaixa l'utilitzava el club de tennis de Mancor de la Vall. D'aquesta manera els clubs podien planificar els entrenaments i les instal·lacions esportives que disposaven. Aquest repartiment el vàrem fer abans de començar la temporada. Enguany de quina manera heu repartit l'ús del pavelló municipal?

El batle li respon que s'organitza igual que anys anteriors, que es coordinen entre el Montaura i la professora de tennis.

Desena.- En Tomeu Perelló és el tècnic d'APAEMA que s'ha encarregat d'oferir el servei d'assessorament tècnic i formació dels horts ecosocials durant aquest primer any. Després dels bons resultats d'aquest primer any i vist que encara hi ha molta feina d'aprenentatge i gestió dins la comunitat d'usuaris en temes de planter, hort i compost, teniu previst donar continuïtat a aquest servei d'assessorament tècnic i formació?

El batle li respon que sí es desitja seguir amb el contracte d'assessorament, ja que la necessitat està vigent però es vol assegurar que tot estigui correctament tramitat.

Onzena.- A l'anterior plenari vos vàrem demanar si enguany se celebraria la cursa per muntanya Mancor Xtrem i vareu respondre que a partir de demà passava a ser la vostra prioritat. A dia d'avui, quin és el resultat d'aquesta prioritat?

El batle li respon que aquest any no haurà Mancor Xtrem i que s'està parlant amb la federació i associació de Mancor per a fixar dates per al 2024.

Dozena.- Aquest cap de setmana els Llépols del Llúpol organitzen a Mancor l'onzena Mostra de cervesa artesana. Hem vist que heu instal·lat una carpa de grans dimensions i que aquesta no és la carpa de l'Ajuntament. Per quin motiu no heu instal·lat la carpa municipal? Quin ha estat el preu de lloguer d'aquesta carpa?

El batle indica que està dins del pressupost de Tot espectacle (total 7.000€) i que no s'ha pogut emprar la de l'Ajuntament en tant solament està en Toni i tot sol no la pot muntar.

Aprofita el Sr Ramon per a demanar per la cobertura de la plaça del segon brigada, i el batle explica que tant aquesta plaça com la d'administratiu estan negociades, les bases fetes i s'estan traduint per enviar al BOIB. D'altra banda estan sol·licitats al SOIB reactiva un oficial i un peó per a seleccionar pel novembre.

Tretzena.- Durant aquestes darreres setmanes hem rebut moltes queixes per part dels usuaris dels punts de càrrega elèctrics perquè no funcionen. La demanda de punts de càrrega per a vehicles elèctrics augmenta i a dia d'avui els quatre punts de càrrega no donen el servei necessari. L'Ajuntament és el propietari dels punts de càrrega, per tant vos demanam a l'equip de govern que faceu la feina necessària per a que els punts de càrrega de vehicles elèctrics funcionin.

El batle contesta que anteriorment tampoc funcionaven moltes vegades i que estan reclamades les avaries a MELIB, si bé les peces les ha de comprar l'Ajuntament.

ARA HA FET VINT ANYS ...

Del que passà a Mancor durant el darrer trimestre de l'any 2023, recordarem:

Pel mes d'octubre es publicaren notícies que pel bosc de Massanella s'havien vist coatis, un mamífer procedent de Mèxic.

La mancorina Clara Fontanet va guanyar una beca que concedien l'ajuntament d'Inca i la Fundació Ausias March amb el treball en vers "*Quin món, quin món*".

Dia 17 d'octubre la consellera d'Urbanisme del Govern Balear declarà definitivament bé d'interès cultural (BIC) la capella de Santa Llúcia.

Dia 26 d'octubre se celebrà la **XIII PUJADA A LLUC A PEU**. Per dinar se serviren 325 racions. El mal temps acompanyà tota la diada.

Dia 23 de novembre tengué lloc la **PRIMERA FIRA DE L'ESCLATA-SANG I DE LA MUNTANYA** amb gran èxit de públic extern.

Dia 20 de desembre en representà al teatre del Casal de Cultura l'obra infantil "*L'agulla de madò Sebastiana*" a càrrec del grup DI MARCO"

Els premiats en el concurs de betlems organitzat per l'ajuntament foren: primer premi Pep Frontera Martorell. Segon premi: Joan i Toni Frontera Muntaner. Tercer premi: Toni Miquel Morell Mora.

A les matines de Nadal cantà la sibil·la Margalida Rotger, l'àngel fou Victòria Martorell i pronuncià el sermó de la calenda Pere Amer.

En acabar el trimestre el **CE MONTAURA** a la categoria de tercera regional de futbol, ocupava el cinqué lloc entre tretze contendents. Havia guanyat 6 partits, empatat 3 i perdut altres 3. Havent marcat 21 gols i encaixat 15.

L'entrevista del trimestre fou feta a Onofre Alba, *Tallades*.perdut altres 3.

Durant el trimestre ens deixaren:

Dia 11 d'octubre morí Joan Martorell Sampol, *Cabà* als 70 anys. Dia 26 d'octubre morí Miquel Vallori Seguí, *Sereneta*, als 76 anys. Dia 7 de novembre morí a Inca el mancorí Joan Morro Torrens, *Fressa*, als 74 anys i dia 14 de desembre morí a Ciutat la mancorina Joana Solivellas Sampol, *Moreneta*, als 76 anys.

Els naixaments foren:

Dia 17 de novembre Joan Martí Amengual; dia 14 de desembre Maria Antònia Muñoz Vicens; dia 20 de desembre Marta Ribot Martorell.

No es registrà cap matrimoni.

(De *MONTAURA* núm. 65)

Gabriel Fiol i Mateu

AGRUPACIÓ FESTA PAGESA

Fira de Biniarrels

Un any més l'associació Arrels ens ha convidat a participar a la fira Biniarrels, per nosaltres és tot un goig col·laborar en tot una mostra de cultura i de tradició. Un matí de mateixes, jotes i copeos ompliren la plaça de l'Ajuntament de visitants que gaudiren del balls. Vos podem assegurar que els nostres infants s'esforçaren per mostrar tot el que han après. Un any més gràcies a tots i totes els que feis possible que Festa Pagesa llueixi a cada festa i cada ballada.

Un poc d'història

Res se sap certament dels orígens del ball mallorquí. Existeixen diverses suposicions, una d'elles pretenia emparentar el ball popular amb cerimònies d'origen romà que haurien derivat de les actuals formes al llarg del temps. En aquest sentit, es veurien paral·lelismes entre les mateixes i certs rituals de les festes d'Apol·lo; en els boleros i copeos, per contra, es trobarien algunes similituds amb les festes de Bacó.

Les primeres dances que tenim datades a Mallorca, 1327 a Sóller, fan referència a balls executats la major part d'ells per homes. En elles els homes dansaven al ritme de flabiols o flautes i s'aturaven bruscament per oferir un present a una família o a una donzella. Aquest ball anava acompanyat d'uns llumins o torxes que li donaven una especial vistositat. Durant una llarga època serà freqüent trobar documentats balls populars amb motiu de les més variades celebracions, fins que al segle XVI la majoria seran prohibits ja que al parer del Virrei eren motiu d'escàndol i baralles (1560). Només en festes molt assenyalades es permetia la realització de balls. Malgrats aquesta prohibició, el poble va continuar ballant d'amagat.

Perelló Femenia, D. (1993), Orígens del ball popular mallorquí. *Inca Revista*, Núm. 32, juny de 1993, p.20

ASSOCIACIÓ D'AMICS DE LA 3R EDAT

Benvolguts amics,

A continuació, us farem un breu resum de les activitats que hem dut a terme aquest darrer trimestre:

Cap de setmana D'hotel

Del 20 al 22 d'octubre vàrem compartir dos dies a l'aparthotel Ariel de Cala D'or, amb el preu de tot inclòs. Entràrem el divendres horabaixa per sopar i férem la sortida el diumenge després del dinar.

El clima va contribuir a fer que els dos dies es poguessin aprofitar al màxim. Concretament, vàrem poder caminar per tots els voltants. Finalment, el diumenge, alguns de nosaltres vàrem anar a Santanyí, ja que s'hi celebrava la tradicional Fira Gastronòmica i Cultural. Sense cap dubte va ser una bona oportunitat per fer a un poble, que es troba relativament allunyat de Mancor.

A més, vàrem quedar molt satisfets de l'Hotel. El seu entorn i les seves zones enjardinades, són molt àmplies i estan molt ben cuidades. Cal destacar l'amabilitat del seu personal, la qual està prou reconeguda i segurament, serà un element que ens durà a repetir l'experiència un altre any.

També hem col·laborat amb la pujada a Lluc organitzada per l'ajuntament, la nostra associació és l'encarregada de fer i distribuir la paella, amb l'ajuda de tots els col·laboradors que fan possible, aquesta diada de germanor. Per aquest motiu, volem agrair-vos-ho a tots.

Caragolada

El diumenge, dia 5 de novembre, celebràrem sa Caragolada, al Casal de Cultura. Aproximadament, 110 persones ens acompanyaren per compartir aquest tradicional dinar. Després, menjarem bunyols. Aquesta és un costum de fa molts anys per celebrar el dia de les verges a la nostra associació. Dit això, cal felicitar el bunyoler i a les bunyoleres per la seva

gran feina: Antonia Coll, Margarita Martorell i Francisca Jaume, moltes gràcies per la vostra implicació!

Dinar de Nadal

El diumenge dia 17 de desembre, celebrarem el dinar de Nadal amb els nostres socis, amb la finalitat de veure'ns, compartir un bon dinar i desitjar-nos unes bones festes. Amb aquest objectiu, a les 14.00 h al casal de Cultura, començarem la festa amb el següent menú: Aperitiu variat, Sarsuela de rap amb marisc, Galtes de porc acompanyat de pastís de patata i bolets, Postres i pinya natural, Torrons de Nadal, Vi, refresc i cava, Cafè i licors.

Aquest any, hem intentat proposar aquest dinar com a alternativa al sopar de Cap d'Any. Consideram que aquesta opció és més atractiva, ja que podem disposar de més temps per gaudir d'aquest menú tan ben elaborat, i els convidats poden estar més relaxats i compromesos.

Finalment, acabam de començar un nou any, i els nostres millors desitjos estan pensats per tots vosaltres. El nostre president i la seva Junta directiva, vos desitgen un bon any 2024, amb molta salut i felicitat.

Una forta abraçada.

Biel Llobera

BIBLIOTECA MUNICIPAL

06/10/23 Celebrem el Dia Europeu de les Llengües amb L'aventura lingüístic de la Lara per Europa

Celebrem el Dia Europeu de les Llengües amb la intenció de fomentar la diversitat lingüística i promoure l'aprenentatge de llengües celebrem aquest Dia amb un Contacontes de la mà de na Margalida Amengual i Gràcies a Europa Direct Illes Balears. Un recorregut en tren per Holanda, Ucraïna, França, Regne Unit, Grècia, Portugal... on hem pogut comprovar lo igual o diferent que poden ser les llengües d'altres països que ens envolten

06/10/23 " LA TARDOR " motiu de la visita i Contacontes a la Biblioteca dels nins de 1' i 2ⁿ del Ceip Montaura

El lladre de fulles i la tardor de l'arbre rondinaire ens han ajudat a entendre un poc més aquesta època de l'any on les fulles canvien de color, comença a fer més fred, els dies són més curts, nous fruits: avellanes, nous, magranes, bolets, moniatos... Gràcies per venir a passar una estona a la vostra biblioteca.

26/10/23 ELS DIJOUS AL TELECLUB CINEFÒRUM "INVICTUS"

INVICTUS Any: 2009 -Duració: 134 min- País: EE.UU.
Basada en la novel·la de John Carlin "El factor Humano"
ens narra la història de com Nelson Mandela va unir un
país amb el rugbi.
Basada en fets reals, dirigida per Clint Eastwood i
protagonitzada per Morgan Freeman i Matt Damon.

03/11/23 CLUB DE LECTURA "Projecte Rosie" Graeme Simison

Amb la síndrome d'Asperger de fons, coneixem a Don Tillman un científic a la recerca de l'amor. Tot i saber que no seria una lectura profunda destacar l'efecte positiu entre la majoria de lectores a les que va semblar una lectura divertida, entretinguda, les quals van empatitzar amb la síndrome d'Asperger per els comentaris a la tertúlia de testimonis de persones que han compartit experiències i vivències amb gent amb aquesta condició.

06-11-23 Club de lectura Biblioteca-Escola 5è CEIP MONTAURA "PALABRAS DE CAMELO" de Gonzalo Moure

"Parablas de Caramelo" de Gonzalo Moure editada per primera vegada l'any 2002 és una novel·la infantil, que ens explica la història de Kori, un nen sord que viu al campament de refugiats Sahrauis de Smara, al desert Algerià.

Kori no té accés a audiòfons, ni a una educació apropiada per a ell, i només és capaç de reconèixer algunes paraules observant el moviment dels llavis.

Un dia, una de les camelles del seu oncle va tenir un petit camell a qui Kori, pel seu color i dolçor, anomenarà Caramelo; tant de temps passaven junts Kori i Caramelo, que un dia el nostre protagonista aconseguirà desxifrar el que el camellet li diu quan mou els llavis.

Caramelo parla el llenguatge de la poesia i el petit sentirà un fort desig d'aprendre a llegir i escriure per poder traduir, al llenguatge humà, la bellesa de les paraules del camell.

Un llibre infantil ple d'aprenentatge i consciència, amb valors com el respecte, la superació, l'acceptació de la realitat, la lluita i el sacrifici amb un final commovedor que a casa ens ha deixat un sabor agredolç, però que tot i així ens ha agradat molt.

21/11/23 Club de lectura Biblioteca-Escola 4t CEIP MONTAURA " Cómo arreglar un libro mojado" de Roberto Aliaga

Un llibre que ens ha enganxat des de la primera pàgina. Una història d'amistat, de secrets, de misteri ,de relacions familiars i de maltractament apte per a totes les edats.

23/11/23 Club de lectura Biblioteca-Escola 3r CEIP MONTAURA " Óssa i conill, un conill menut i saberut"

Un conill menut i saberut és el primer llibre de la col·lecció *Óssa i Conill*. Narra el sorgiment d'una amistat entre dos animals amb personalitats i valors ben diferenciats. L'Óssa és positiva, amable, respectuosa i una mica innocent. El Conill és negatiu, presumptuós, trampós i rondinaire. Tanmateix, l'ajut que l'Óssa proporciona al Conill en una situació de perill farà que aquest, sense perdre la seva personalitat, acabi traient el millor de si mateix.

Ciència, emoció, perill i humor són alguns dels ingredients que fan que la lectura d'aquest llibre sigui una experiència inoblidable per als infants que comencen a entendre la complexitat de les relacions humanes.

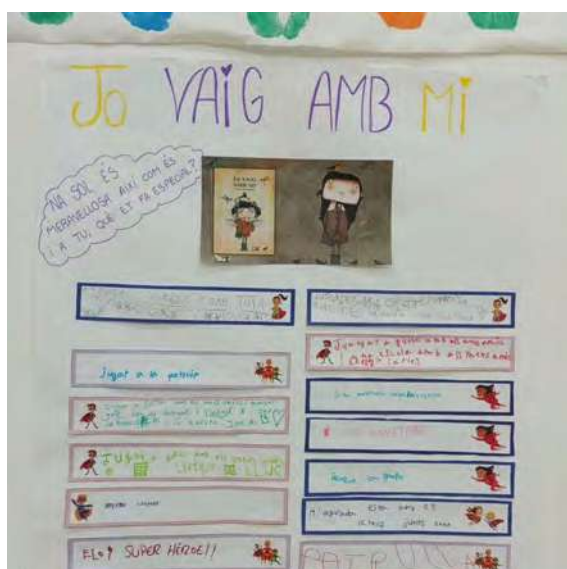
30/11/23 Contacontes " Jo vaig en mi " a càrrec de Púrpura Events

Contacontes" Jo vaig amb mi" emmarcat dins la setmana del 25N i de la Fira de Biniarrels.

Val la pena canviar la nostra manera de ser per agradar als altres. A una nena li agrada un nen, però el nen no es fixa en ella. Què pot fer? Els seus amics li aconsellen de tot: que se tregui les cues, les ulleres, el somriure, les ales...

Així el nen per fi es fixa en ella. Però la nena s'adona que ja no és ella mateixa. Aconseguirà tornar a ser ella?

Gràcies Púrpura Events per aquest conte tan preciós que ens heu contat i ens ha fet reflexionar a grans i petits.

Divendres 15/12/23 Temps de Nadal: Contacontes i visita a la Biblioteca

Ens visitaren els nins i nines de 1r i 2n del Ceip Montaura per escoltar el conte " El vestit blau del Pare Noel" i " Llana a dojo" després tenguérem temps per mirar els llibres que hi ha a la biblioteca i fer un Taller de Nadal.

15/12/23 CLUB DE LECTURA "Tornar a casa" de Yaa Gyasi

És la història d'Effia i Esi i dels seus descendents. La trama es desenvolupa a la costa sud-occidental d'Àfrica (l'actual República de Ghana) i a Amèrica del Nord des del segle XVIII fins al present.

A través de catorze històries i personatges diferents (descendents d'Effia i Esi) viatjarem a diferents moments històrics en què el racisme i la xenofòbia han estat i són molt presents: les guerres tribals, el negoci del cacau, l'arribada dels missioners, la Llei d'Esclaus Fugitius de 1850, la Gran Migració Negra, la lluita pels drets civils i el renaixement de Harlem als anys vint i l'aparició de l'heroïna als setanta.

Ens deixa amb la certesa que per més que passi el temps l'ésser humà no aprèn dels seus errors. És un llibre que convida a la reflexió.

Us recomano llegir-lo.

Agrair a n'Eulàlia tantes lectures compartides al nostre club, ara toca nova etapa. Et desitjam el millor.

29/12/23 Contacontes de Nadal: La Reina Gaspara i L'estel de Nadal al país del contes a càrrec de na Margaluida Amengual

Capvespre Nadalenc amb els contes La reina Gaspara i l'Estel de Nadal al país dels contes

CENTRE DE DIA

En el centre de dia, aquest trimestre hem realitzat moltes activitats. Estremem la furgoneta nova, la qual està adaptada, i per aquest motiu hem realitzat sortides a Santa Magdalena i a Moscarí.

Hem participat en la decoració de la Fira de Mancor fent uns bolets de paper de diari, que han estat exposats pels organitzadors.

Dins la nit de l'art, que va organitzar l'Ajuntament vàrem participar en l'exposició amb unes màscares africanes que vàrem fer durant tot l'estiu, i també, vàrem participar en la nit de les ànimes, donant un entorn tenebrós al poble.

Dins la nit de l'art, que va organitzar l'Ajuntament vàrem participar en l'exposició amb unes màscares africanes que vàrem fer durant tot l'estiu, i també, vàrem participar en la nit de les ànimes, donant un entorn tenebrós al poble.

Com ja sabeu tots els mancorins, dia 13 de desembre és Santa Llúcia i per aquest motiu vàrem pujar a celebrar-ho amb les Missioneres del Sagrat Cor.

Per celebrar el nostre Nadal, farem postals per felicitar l'any, també muntarem el betlem de l'Ajuntament i celebrarem el nostre emblemàtic dinar de Nadal, fent-ho nosaltres mateixos i convidant als usuaris del servei d'ajuda a domicili (SAD).

L'escola ens van convidar a gaudir de l'actuació de la banda musical militar i l'Associació de la tercera edat d'Inca van venir al centre a cantar-nos nadales, als quals estam molt agraïts.

Per a acabar l'any, i per poder gaudir tots junts, vàrem realitzar les nostres especials campanades.

Com podeu veure ha estat un trimestre ple d'activitats.

DE TU A TU

Nom i introducció:

Els qui el coneixen, i xerr amb coneixement de causa, el descriuen com una persona contenta, riallera. De caràcter alegre i entusiasta. N'Alfred Martorell de Merens, més conegut al nostre poble com n'Alfred de Ca's Puput és un jove mancorí d'aficions variades ja que li agrada fer esport, sobretot tennis i futbol, i també li agrada la caça. En aquests darrers anys va anar provant diverses feines de diferents sectors però actualment està cursant la carrera de administració i direcció d'empreses a la UIB, uns estudis que li apassionen i així ho demostra a qualsevol que es posi a xerrar amb ell sobre el món empresarial i l'economia.

Una canço...

-A jo m'agrada molt en Van Morrison, mun pare me posava les seves cançons de petit i m'han marcat de llavors ençà. Quan anava al mercat de Santa Maria les posava de camí i son molt bons records. La que més m'agrada és *Brown Eyed Girl*.

Un color...

-No tenc cap color preferit. El color que més m'agrada és el blanc perquè hi pots pintar lo que vulguis damunt.

Un animal...

Com la meva mascota Trump, un ca. Els trob fidels, transparents, nobles i amistosos.

Una pel·lícula...

M'agrada molt en Clint Eastwood, tant com a actor i director. Si m'haguès de decantar per pel·lícules diria *Los puentes de Madison* i *Gran Torino* son dues de les meves preferides.

Una persona que admires...

La meva germana Cati, per la seva manera que té d'organitzar-se per arribar a tot i de la seva manera de comprendre la vida, la seva facilitat per comunicar-se, assertivitat, etc.

Una data especial...

13 d'Octubre. És el dia que va nèixer el meu nebot Xavi.

Un nom d'home...

Jaume pel meu germà i el meu pradí, en el cel sia.

Un nom de dona...

Victòria com la meva mare i la meva neboda.

Un defecte...

Impacient, no sé esperar que les coses m'arribin. Si pot ser ara no serà d'aquí una hora.

Una virtut...

Humilitat, no me consider prepotent i puc travar amistat amb qualsevol persona. Mai m'he considerat per damunt dels altres.

Un llibre...

La riqueza de las naciones de Adam Smith. Te demostra l'esdevenir de com funciona l'economia i, en general, pots veure i entendre com funciona tot el món. No és un llibre simplement de beneficis econòmics o empresarials, sino que també tracte sobre les relacions socials dins un país, la responsabilitat social de l'individu, etc.

El teu lema...

Ido m'enrecord d'una frase que me deia en Fèlix, el nostre professor de 5^t i 6^t a l'escola: «Val més fer-ho un pic i bé, que no dos malament.» I després vaig tenir una professora de castellà a l'institut que deia: «Si lo bueno es breve, dos veces bueno.»

El teu plat preferit...

El bollit de peix fet a l'Eivissenca. Ma mare en fa i m'encanta. I cada pic que vaig a Eivissa o Formentera en deman.

Un lloc que t'agrada de Mancor?...

Sa Plaça de l'ajuntament. He jugat molt per allà damunt, he romput moooltes persianes jugant a futbol jajaja. A més, tenia el bar dels meus pares devora i m'he criat per aquell redòl. L'hi tenc un gran apreci.

Què canviaries i què mantendries a Mancor de la Vall?...

Feria una millora visual als edificis que es construïren als anys 70. Trob que han quedat obsolets i no els trob agradables a la vista.

El que no canviaria és la tranquil·litat i pau que es respira en aquest poble.

Qui t'agradaria que contestàs a n'aquest qüestionari?...

M'agradaria que ho contestàs en Guillem de Ca's Ropit.

Joan Coll Mir

DE TOT UN POC ...

MISCELÀNIA RECORD DE PAU CASALS I DEFILLÓ,

EN EL SEU 50è ANIVERSARI DE LA SEVA MORT (1876-1973)

Amb les notes que segueixen només es pretén donar a conèixer, a grans trets, la figura de Casals, sense aprofundir massa en la vida i obra d'aquest gran violoncel·lista, amb motiu de celebrar el 50 anys de la seva mort.

Naixement, infància i primeres passes en el món de la música.

El 29 de desembre del 1876 neix a El Vendrell. El seu pare, Carles Casals Ribà, era músic i organista del Vendrell. La seva mare, Pilar Defilló Amiguet, havia nascut a Puerto Rico i li va transmetre el sentit de la justícia i la pau.

Quan només tenia 6 anys, a l'abril de 1882, fa la seva primera actuació musical, com a segon soprano al cor del Vendrell. El seu pare li comença a impartir classes de música i de piano. Inicia els estudis de primària a l'Escola Montserrat del Vendrell. L'any següent, 1883, col·labora amb el seu pare en la composició d'una partitura per a una representació dels Pastorets, *Los Pastorcillos en Belén*. Comença a estudiar violí.

Als 11 anys va començar a estudiar violoncel a l'Escola Municipal de Música de Barcelona. I el nin prodigi no va passar desapercbut entre els principals mecenes de l'època, entre ells el comte Morphy i la reina regent Maria Cristina. Si no hagués estat per la Guerra Civil, la seva carrera hauria estat meteòrica. Abans del conflicte, ja havia actuat al costat de grans compositors, era reconegut arreu del món i el seu violoncel s'havia sentit a Budapest, Sao Paulo, Philadelphia, Estocolm i Buenos Aires, entre moltes altres ciutats. Es gradua amb honors per l'Escola Municipal de Música de Barcelona. Viatja a Madrid i la reina Maria Cristina li concedeix una beca de 250 pessetes mensuals. Inicia la seva segona etapa de formació musical a

Madrid, al *Conservatorio de Música y Declamación*, amb Jesús de Monasterio com a professor de música de cambra. Durant aquests anys, estableix una relació personal amb la reina Maria Cristina, que esdevé la seva protectora. El 23 de febrer de 1891 participa en un concert benèfic per a l'actriu còmica Concepció Palà al Teatre Novedades de Barcelona. Isaac Albéniz escriu una carta de recomanació per a Pau Casals al comte de Morphy, mecenes i secretari de la reina regent d'Espanya, Maria Cristina. Comença a treballar a La Pajarera, un cafè situat a la plaça de Catalunya, amb actuacions cada nit formant trio amb Iburguren i Armengol. El grup s'estén a sis membres i passen a formar part de l'anomenat *Sextet de la Pajarera*. Durant aquest any coneix el compositor Enric Granados, amb qui comença una llarga amistat.

L'any 1900 estableix la seva residència a París i inicia la seva gran carrera com a solista internacional. Comença la col·laboració musical amb el pianista Harold Bauer. Amb el pianista realitzarà concerts a Sant Sebastià i al *Teatro de la Comedia de Madrid*, entre d'altres, i també va fer una gira per Amèrica del Sud.

Una trajectòria com a compositor.

Després, en canvi, a part d'un breu interval, pràcticament fins als anys seixanta, centraria part del seu temps a la composició i, en casos excepcionals,

a la docència. Precisament, com a alumna, va conèixer la seva esposa, la porto-riquenya Marta Montañez. L'obra de Pau Casals és molt extensa, però si hi ha dues peces que uneixen home i creació aquestes són *El pessebre* i *El cant dels ocells*. La composició de la melodia de l'oratori el va ajudar a sostenir-se durant la I Guerra Mundial, ja que va ser l'any 1943 quan va decidir musicar el poema que havia escrit el seu amic

Joan Alavedra. Respecte d'El cant dels ocells, Casals decideix tancar totes les seves actuacions amb aquesta melodia popular catalana a partir del 1945: *M'agradaria pensar que El cant dels ocells us arribi, que el sentiu com l'expressió de l'amor que professam a Catalunya. Aquest sentiment que ens fa orgullosos de ser els seus fills i ens uneix a tots... com a germans units en la fe i que prega per un demà de pau quan Catalunya torni ésser Catalunya.*

→ Amb Harolt Bauer a París (1900), Casals tenia 24 anys

Un gran mestre.

El violinista Isaac Stern escrivia: *Casals ens va ensenyar moltes coses de la música que mai no oblidarem, però el que més ens va ensenyar és el valor de ser sincers amb nosaltres mateixos.* Però el gran home no hauria tingut l'oportunitat de transmetre el seu missatge si abans no hagués estat un gran músic. I l'amor per la música va ser herència del seu pare, Carles Casals, organista de l'església del Vendrell. El pare sempre va admirar el do del seu fill, que va començar a desenvolupar a partir dels tres anys, encara que no creia que pogués guanyar-se la vida entre partitures.

Va salvar refugiats i es va mantenir ferm als seus ideals.

Pau Casals tenia clar que *la vida d'un artista és inseparable dels seus ideals* i per això quan la dictadura franquista es va instal·lar a l'Estat amb el silenci de la resta de països, no va dubtar a renunciar a allò que més estimava: la música. *“Vaig anunciar que no tornaria a tocar públicament mentre les democràcies no canviassin la seva actitud envers Espanya i em vaig retirar a Prada, no puc dir que fos una decisió fàcil, però un ha de viure amb un mateix”*, afirmava sobre la resolució que prengué el 1946.

La música al servei de la pau.

La interpretació que Pau Casals feia d'El cant dels ocells, ha esdevingut un símbol de pau i llibertat arreu del món. Ja fa moltes dècades que aquell homenet petit, entranyable i de fortes conviccions, enlluernava el món amb els sons del seu violoncel. Importants líders mundials s'havien rendit a la seva música. Però quan el 24 d'octubre del 1971, Pau Casals va visitar per tercera ocasió la seu de les Nacions Unides, el compositor va passar a la història per les seves paraules. *“La pau ha estat sempre la meva més gran preocupació. Ja en la meva infantesa vaig aprendre a estimar-la. La meva mare –una dona excepcional, genial–, quan jo era infant, ja em parlava de la pau”.* I continuava dient: *Soc català. Catalunya va tenir el primer parlament democràtic molt abans que Anglaterra. I fou al meu país on van existir les primeres nacions unides. En aquell temps –segle onzè– van reunir-se a Toluges –avui França– per parlar de la pau, perquè els catalans d'aquell temps ja estaven en contra de la guerra”.* Tot seguit, va interpretar *El cant dels ocells*. El mestre va aplegar en aquesta escena els tres elements que el convertiren

en una persona històricament admirable: la lluita per la pau i la dignitat humana, el seu do musical i l'estima a la terra que el va veure néixer, Catalunya.

La seva mare, Pilar Defilló, era porto-riquenya de naixement però de pares catalans. És ella qui li transmet els valors de la justícia, la pau i el sentit de la vida, ideals que Pau Casals va convertir en bandera i que explicaven els seus valors. Però hi ha dos eixos d'acció que omplen la seva vida després de la guerra civil: l'ajuda als refugiats republicans i el missatge a favor de la pau.

El seu missatge de pau tenia abast mundial.

Però l'exili cada vegada es feia més llarg i feixuc. La dictadura es consolidava i Espanya aconseguia ingressar en els principals organismes internacionals. Aleshores, en el marc de la guerra freda, el català va decidir ampliar l'abast del seu combat contra les dictadures i el franquisme i convertir-lo en un missatge de pau mundial. El 1958 va flexibilitzar els termes del seu silenci, no del seu missatge, i va acceptar un concert a la seu de les Nacions Unides a Nova York, terreny neutral. Aquell mateix any, un grup de catalans iniciava una campanya per proposar-lo premi Nobel de la Pau. I tres anys més tard actuava davant de J. F. Kennedy amb la condició de poder entrevistar-se amb el president i plantejar-li la situació del poble català, la qual cosa va representar el trencament definitiu de l'autoimposat silenci.

Parlant amb el Secretari General de la ONU

Va rebutjar ser President de la Generalitat.

Pau Casals ha estat un dels catalans internacionals que més projecció mundial ha donat a Catalunya, malgrat viure bona part de la seva vida fora. No ho va fer mai, però, des del separatisme: *"Els meus sentiments catalans no són incompatibles amb un sentiment de fraternitat espanyola, cosa que sempre he proclamat. Soc un català i un espanyol, amb els deures que dimanen de cada una d'aquestes afirmacions"*. I desmarcant-se de qualsevol proposta política, diu: *"Jo no soc un polític, no ho he estat mai i no pretenc ésser-ho. Jo soc, exclusivament, un artista. Les funcions polítiques no són de la incumbència de l'artista, però per mi aquest té l'obligació de manifestar-se categòricament quan es tracta de la dignitat humana ultratjada"*. Per aquesta raó, l'any 1954 va rebutjar la proposta de ser president de la Generalitat que li va formular el Govern a l'exili.

A casa, un cop mort.

**Enterrament al cementeri del Vendrell.
(10 de novembre de 1979) →**

El compositor mai no es va desprendre del sentiment d'enyorança per la seva terra, que primer compartia amb els exiliats a França i després amb els casals catalans de l'Amèrica Llatina. L'any 1955 trepitjà El Vendrell per enterrar la seva companya sentimental, Francesca Capdevila, però tot seguit se'n tornà a Prada. Havia jurat que no tornaria a Catalunya fins que el país recuperàs la llibertat. El 22 d'octubre del 1973, als noranta-sis anys, el mestre Casals va morir a San Juan de Puerto Rico. Havia estat trenta anys a l'exili. Respectuosos amb la seva voluntat, no va ser fins al 1979, quan Espanya ja havia començat el camí de la Transició, que els catalans varen poder dir adeu i enterrar solemnement i amb tots els honors les despulles del mestre en terra catalana.

Jaume Gual Mora

ENTREVISTA
TONI CORRÓ MOYÁ, Apotecari

Amb motiu d'haver passat a regir la Farmàcia de Mancor, l'apotecari Toni Corró Moyà, vaig posar-me en contacte amb ell i li vaig demanar si voldria que l'entrevistàs per a la revista Montaura. Va acceptar de bon grat i programàrem la trobada.

El passat dia 1 de desembre ens trobàrem a Mancor, a ca meva, amb ell. Tenguérem la companyia de na Joana Maria Alba, que també va intervenir i va fer algunes fotos. Ens saludàrem i recordàrem anys enrere quan, per espai de dues ocasions, coincidírem amb la seva família (pares i germans) en un recorregut de part del Camí de Santiago. Ell era molt petit, perquè d'això ja fa, més o manco, 23 anys.

Acomodats a l'entorn d'una taula, vaig explicar un poquet com es desenvoluparia l'entrevista. Posàrem la gravadora a punt i iniciàrem la conversa.

Toni, en primer lloc, molt agraït per haver acceptat la nostra invitació. Sempre he pensat que d'ençà que un grup de persones posàrem en marxa la revista Montaura, amb l'ajuda de l'Ajuntament, hem anat teixint la vida del nostre poble fet que ens ha duit a crear la nostra història, que recull la vida que ha viscut el nostre poble i les de tots els mancorins i mancorines.

Comencem, idò. Toni, quants anys tens?

Tenc 32 anys, vaig néixer dia 4 de juny de 1991 a Lloseta.

Quins són els noms dels teus pares i on varen néixer?

Mu mare nom Joana Maria Rosselló i mun pare Toni Pau Corró Cladera. Mu mare és llosetina, filla des metge des poble, Baltasar Moyá, i mun pare és d'Inca, d'on era son pare; sa mare era de sa Pobla.

A través d'un amic meu, que era es capellà de Biniamar, molt amic del teu padrí, em consta que el teu padrí era un bon metge i a Lloseta estaven molt contents d'ell.

Gaudint de la platja i l'arena
d'ell.

Com es conegueren els teus pares essent un d'Inca i l'altre de Lloseta?

Mun pare i mu mare es varen conèixer perquè mun pare, fent una substitució des meu padrí i estant allà va conèixer mu mare.

Quina professió tenen els teus pares?

Tots dos són metges oftalmòlegs (oculistes). El meu padrí, el pare de mu mare, va ser metge de capçalera molts d'anys a Lloseta.

Quants de germans tens?

Som tres, jo i dos més. Jo som es més petit i faig es nom de mun pare, seguint sa tradició que era costum abans. Es germà major nom Miquel i es segon nom Baltasar.

Quina feina fan?

En Miquel es professor i dona classes i fa investigació a sa Universitat i també dona classes al Príncep d'Espanya, un centre de tecnificació esportiva. En Baltasar és oftalmòleg i fa feina de la seva especialitat.

Comencem parlant dels teus estudis. On començares a anar a Escola?

Ja de petit vaig començar al Col·legi Beat Ramon Llull d'Inca. No vaig anar a guarderia, directament, als tres anys ja vaig anar allà.

Allà hi feres tots els estudis?

Sí, tot ho vaig fer allà, infantil, primària, ESO, 4 anys, i Batxillerat, dos anys.

Quins records tens d'aquells anys d'estudis allà?

De petit vaig tenir una mestra que nomia Malén Cantarellas és d'Alaró; me va estimar molt i encara tenim relació amb ella. També a infantil vaig tenir sa meva madrina que era sa mestra Maria Corró, germana de mun pare. Sempre va treballar al centre fins que se va jubilar.

Del pas per primària, ESO i batxillerat quin professors o mestres recordes?

Varen ser tants, que ara ja no els record. Sí que tenc record de sa mestra Victòria Coll de Sencelles que me va fer classe a Primària, i d'altres... A ESO i Batxillerat vaig tenir molts bons professors i també tutors. De ESO també record sa professora Magdalena Coll d'Alaró. Algunes vegades ens hem tornat trobar. I batxillerat record es professor Mora i Miquel Bennàssar, entre altres.

Ja de principi, quan pogueres escollir lletres o ciències, a ESO com a Batxillerat, per a quin camí decidires anar?

Me vaig decidir per ciències, per aquest camí vaig fer ESO, tres anys, i Batxillerat, dos anys. Després ja vaig anar a sa Universitat.

Els teus companys i companyes de Batxillerat que eren de molts de pobles o només d'Inca?

Tant a ESO com a Batxillerat casi tots eren d'Inca, n'hi havia pocs d'altres pobles. Ets amics que tenc i record de sa meva joventut eren es que

Viatger constant per conèixer món. El trobam a terres del Japó.

vaig tenir a Batxillerat. Un dia mos reunírem en un dinar, alguns amics que hi havia eren de quan vaig començar a infantil.

Acabat aquests estudis, cap a la Universitat, on anares i quins estudis començares?

Acabats ets estudis de Batxillerat vaig fer un grau superior de Salut Ambiental durant dos anys. Després Vaig anar a Madrid a sa Universitat Alfonso X el Sabio.

Quan acabares farmàcia?

Fa tres o quatre anys, aproximadament abans de sa pandèmia. Vaig treballar a sa Pobla, tres anys i després ja vaig venir a sa farmàcia de Mancor. Abans de venir a Mancor, ets estius també ajudava als meus pares a sa seva feina, era com un secretari des despatx des meus pares, donava cites, prenia notes, etc.

Podem recordar un poquet l'anada al camí de Santiago, com he mencionat abans, ho recordes?

Sí, no sé quants anys fa, sé que hi vàrem anar dues vegades amb tota sa família. Tu vengueres en ses dues vegades que jo hi vaig anar.

A Roncesvalles a punt de començar el camí

Arribada a Santiago

Parlem del moment actual, com anem d'amor o d'amors?

De moment, no tenc cap compromís amb ningú i no estic fermat amb ningú.

Ets feliç i te trobes bé treballant en el que fas actualment, et sents realitzat?

A mi m'agrada el que faig. M'agrada tractar sa gent, perquè moltes vegades el que necessita sa gent, necessita xerrar i explicar sa seva situació i es seus problemes i tot el que les preocupa.

Tenint en compte la professió dels teus pares, no te va interessar seguir el seu camí?

No, no me va estirar. Havies de fer sis anys de sa carrera i fer el MIR per aconseguir aquella especialitat.

Com es desenvolupa la teva vida de cada dia?

Monte do gozo (Santiago de Compostel·la)

Treball amb na Mari Carmen, que ja duia tres anys fent feina aquí. A ella li he d'agrair molt. Jo venia a un poble nou on no coneixia ningú, tenint-la a ella que pràcticament coneix tothom, sap com tractar ses persones i assessorar-me, això val molt i m'ha ajudat molt. Pens que si no fos per ella no ho duríem tan bé, la seva ajuda i experiència fa que tot funcioni molt bé.

Diàriament a sa Farmàcia el que es fa és fer sa comanda i passar-la. Quan arriba el que s'ha comanat, s'ha de posar al seu lloc. S'ha d'atendre a sa gent i dispensar el que necessiten. Hi ha una altra part que és atendre es representants farmacèutics que oferten es seus productes i tu has de decidir si tenir-ne un o altre. Es representants el que volen és vendre. Més o manco és això. També duu molta feina es "papeleo", es registre d'es medicament, etc.

Quines són les teves aficions fora de la feina?

Anar a passejar sa cussa, escoltar música, mirar vídeos que plantegen alguna curiositat per la meua professió; fa poc vaig anar a una conferència que es va fer a sa Fundació es Convent d'Inca sobre Ramon Llull, que va ser extraordinària, un jove que es veu que ha aprofundit molt en la vida de Ramon

Llull. També m'agrada veure'm amb amics. Conèixer sa nostra història i es nostre folklore m'atreu molt perquè podem conèixer es nostre passat. Mirar vídeos i escoltar podcasts o programes de radio de misteri. Anar al cinema, mirar els estels, viatjar, la cultura japonesa, etc. No son molt fan des futbol però si des "Sumo" l'esport japonès. Sa veritat, són interessants tots es rituals que hi ha darrera d'aquest esport i es sacrifici que hi ha darrera, molt més que es des futbolistes o tenistes.

L'altre dia a un programa de IB3 una al·lota va dir que feia teatre amb un grup de Lloseta. Sabem que el teu pare i tu també teniu afició al teatre i participau en un grup ubicat al teatre de Lloseta, que ens pots dir?

Sí, és allà on es fa aquesta activitat, sa persona responsable és en Jaume Xua. Anam es dijous a les 19:30 al teatre de Lloseta. Sa veritat que és una activitat que va molt bé tant per desconnectar del dia a dia. Són devers dues hores de classe i passa molt aviat es temps. Primer es fan exercicis per practicar es to de veu, es moviments etc. I després actuam.

Parc Nacional del Gran Cañon, Arizona EUA

Ja estudies es paper que has de fer?

No estudiam cap paper, es fa improvisant. Ell te diu bé heu de fer un tema sobre tal cosa, per exemple, pensau que vos ha tocat sa loteria i que heu perdut un dècim que teniu. Dues persones xerren un poc sobre el que s'ha dit. Després s'analitza el que han fet i es corregeixen i modifiquen les errades millorant s'exposició. S'expliquen es "trucos" i es torna incidir, però sempre amb improvisació, fora aprendre de memòria un text com estàvem acostumats a veure quan fèiem teatre.

En relació a la música has fet qualque activitat?

De petit vaig començar a tocar piano, i un poquet d'orgue com si fos un piano, però ho vaig deixar. Ara que ho veig de sa distància pens que tant de bo hagués continuat!

Sabem que també formés part d'un club Rotary?

Sí form part del Rotary "E club Mediterráneo". Es club rotary té es seu origen a Chicago. Un senyor anomenat Paul Harris amb altres companys, veient ses necessitats que hi havia a sa seva ciutat de Chicago va formar un grup de diferents professionals que s'ajuntaven per mirar d'ajudar a sa seva ciutat amb ses necessitats que hi podia haver-hi i crear bones amistats. Va començar a Chicago i després es va acabar estenent per tot el món. Hi ha diferents tipus de clubs rotarys. Mun pare pertany al club rotary d'Inca. Es seu club es reuneix un cop a la setmana a Can Ripoll d'Inca. Dinen i després fan sa reunió. Mirant d'organitzar events per recaptar doblers per diferents projectes. Jo, gràcies al nostre amic en comú en Sebastià Pons, vaig conèixer el Rotary "E club Mediterráneo", que és un club on line. Hi ha gent de diferents llocs del món que ens conectam on line es dilluns i organitzam projectes i activitats. Es projecte estrella del nostre club és el "agarrate a la vida". Feim activitats per ajudar a sa gent perquè no se suïcidi. A nivell internacional es projecte estrella és el "End polio", que vol mirar d'erradicar sa polio al món a través de la vacunació a tot el món.

Ara, tornant al que hem parlat abans, vosaltres, els apotecaris, teniu relacions amb els metges i concretament, pel que fa a Mancor, amb el metge de família del poble. Voldria que ens explicassis fins on arriba la vostra responsabilitat com apotecaris en relació a la medicina. Hem vist per TV que quan es parla d'un medicament, sempre es diu que es consulti al farmacèutic?

Sí, és responsabilitat nostra saber les contraindicacions des producte, quins problemes poc ocasionar al malalt. És obligació des potecari aconsellar es malalt. Sempre en cas de dubtes, aconsellar que vagi al metge que li ha receptat aquell medicament.

Moltes vegades un mateix producte és de dues empreses diferents, pot haver-hi problemes en la recepta que dona el metge?

Sí, moltes vegades es metges diuen: "vull marca tal". Es potecari sempre ha d'aconsellar al client que aquell medicament és d'una altra marca, però té la mateixa composició i la mateixa eficàcia. A una persona major, per exemple, si li canvien sa capsja ja pot tenir dubtes, per això cal informar-la. Una cosa és que sigui es mateix producte, o que sigui una cosa que servesqui per lo mateix, o que no sigui lo mateix.

Ara, com sempre feim amb la persona entrevistada, parlam un poquet sobre el nostre poble. Tu coneixies Mancor abans de venir a treballar al poble?

Record que de petit hi passàvem moltes vegades perquè el meu padri tenia una finca, anant a Lluc, que li dèiem de Can Canta; passàvem per Mancor, però no entràvem dins es poble, passàvem pes costat i anàvem cap a Caimari.

També teníem un amic que va morir, en Tòfol Cristín, que era de Lloseta i estava casat amb na Joana i mos convidaven a ca seva a dinar. Na Joana era i és molt bona cuinera. En Cristín era molt bona persona.

Supòs que ja coneixes molta gent del poble, perquè anar a la farmàcia és una feina que molts hem de fer. Com veus el poble i els mancorins, que són els qui hi han nascut i tots els que hi viuen?

Me sent molt acollit a Mancor. He vengut amb la idea de sentir-me com si estigués a ca meva. Jo vaig estar fent feina a sa Pobla, però és un poble diferent a Mancor. Allà hi ha més farmàcies, és un poble més gran, en canvi a Mancor només hi ha una farmàcia i arribes a conèixer a tothom. Allà jo no coneixia molta gent i venien com si jo fos un extern, aquí a Mancor jo me sent com un més del poble. És curiós,

perquè qualcú me diu, “veus idò, jo visc allà, allà és ca meva, aquí tens ca teva”.

M’he trobat molt a gust al poble, estic agraït a tothom, tant a nivell d’Ajuntament, tant s’anterior com es d’ara.

Vos contaré una anècdota. Que me va contar n’Héctor un veïnat des poble. Al principi quan venia aquí, quan veia sa gent que esperava, m’estrés-sava molt, però al cap del temps, me contava, que va acabar cedint perquè veia que

sa gent si ha d’esperar, espera. Això m’ha ajudat bastant a quan a vegades hi ha molta gent esperant. Miram d’atendre de sa millor manera possible.

També com a anècdotes curioses és quan vaig a obrir sa farmàcia i es bar està obert i fa bon temps hi ha veïns i veïnes des poble que prenen es seu cafè, i diuen “ja arriba es potecari”. A vegades entres, no has obert ordenador, i ja són a dedins esperant .

Per acabar què diries al poble de Mancor?

Voldria agrair, per una banda, a s’antiga titular de sa farmàcia na Margarita Frau Bauzá, que sempre està allà. Si necessit qualche cosa li telèfon i sempre està oberta a ajudar-me, aconsellar-me. També agraïment a na Maria Carmen, sa meva ajudant, estic molt bé amb ella, si ella no hi fos, seria més difícil sa feina a sa farmàcia i no ho duríem tan bé com ho duim ara.

També vull donar ses gràcies al personal de s’ambulatori, sa metgessa, sa secretària, s’infermera, a tot s’equip perquè mos ajudam i estan oberts a tot.

Agraïm a en Toni, el nostre apotecari les seves paraules i la seva disposició en aquest servei que està aportant al nostre poble. Aprofitam per posar a la seva disposició la nostra revista si decideix aportar qualche col·laboració sobre la temàtica que ell coneix com a sanitari.

Jaume Gual Mora

Joana Maria Alba Mateu, fotografia

EIEL MONTAURA

L'escoleta continua amb el temps d'acollida dels infants, ja que cada nin/a viu aquest procés de manera diferent, per tant nosaltres continuem durant aquest mes fent les incorporacions de forma progressiva i flexibles, respectant el ritme i les necessitats de cada infant, en la mesura que sigui possible amb les famílies.

Les educadores seguim acompanyant aquest moment de la manera més afectuosa i natural possible, per poder establir aquest vincle tan important de confiança i cooperació, tants amb infants com amb les famílies.

A poc a poc anam establint les rutines d'aula, cada espai té el seu propi temps per realitzar aquestes activitats que realitzam de manera determinada, regular i periòdica. Aquestes rutines bàsiques s'estableixen mitjançant horaris d'entrada i sortida, d'alimentació, d'higiene, de son i de diferents propostes d'aprenentatge. Les rutines d'aula es realitzen de forma consistent i regular, així els infants adquireixen els hàbits i interioritzen les «normes» necessàries per participar en el ritme de l'aula de cada vegada de forma més autònoma.

El mes d'octubre hem donat cabuda a l'estació de la tardor i les nostres propostes han estat sensorials i d'art.

Hem celebrat també la tradicional festa de «Les Verges», el CEIP MONTAURA ens ha fet partíceps de la seva bunyolada i els nins i nines de l'espai de 2-3 anys han berenat d'aquests dolços típics fets per les famílies de l'escola.

Aquests mesos ens acompanya un temps fantàstic per tant continuem gaudint dels nostres espais exteriors que ens permeten jugar i diferents moments de compartir.

Arriba el mes de desembre, decoram la nostra escoleta, cantam nades i continuem les nostres rutines.

Moltes gràcies a les famílies que un any més, ens han ajudat a decorar la nostra escoleta, ens han fet unes manualitats espectaculars i precioses, enguany amb botelles de plàstic i material lliure.

Hem rebut la visita dels Patges Reials que han vingut a recollir les cartes dels nins i nines de la nostra escoleta.

Una vegada més, gràcies al CEIP MONTAURA i a n'Elionor del Restaurant de Sa Piscina de Mancor per convidar-nos a la seva xocolatada. Els nins i nines de 2-3 anys han gaudit d'aquest berenar.

Durant aquest trimestre també hem celebrat els aniversaris dels nins i nines.

ALBERT

VICTÒRIA

JAUME

ALBERT

ONA

JOAN

MARTINA

DIANA

MARC

ÀLEX

ALEIX

L'equip docent de l'escoleta municipal vos desitja un Felç Any Nou.

El nostre objectiu és col·laborar amb la missió de l'aecc d'informar i conscienciar a la població en general, per a què aquesta adquireixi hàbits de vida més saludables. Millorar la qualitat de vida del pacient amb malaltia oncològica i els seus familiars. Facilitar l'adaptació a la malaltia de pacients i familiars.

Amb les campanyes i les conferències realitzades s'aconsegueix un augment del nivell informatiu de la població en general sobre la prevenció del càncer i també contribuir a la investigació.

Amb els serveis d'atenció psicològica, atenció social, servei de fisioteràpia i nutrició, l'aecc ofereix una atenció integral a totes les persones afectades de càncer i als seus familiars, cobrint les necessitats de recolzament i acompanyament de totes aquelles persones que ho necessiten, de forma totalment gratuïta.

El passat 14 d'octubre la Junta local de l'aecc de Mancor vàrem organitzar una pamboliada solidària per recaptar fons per a contribuir a les tasques de suport psicològic, acompanyament, atenció social, prevenció i investigació que dur a terme l'aecc.

Aquest sopar, que a conseqüència de la pandèmia no s'organitzava des de l'any 2019, va ser tot un èxit de participació que va permetre una recaptació de 1.690 euros en la venda de tiquets. La donació va ser íntegra gràcies a totes les persones que de forma desinteressada hi col·laboraren amb l'aportació de productes com el pa, les ensaïmades, l'oli,...

A més, gràcies a la donació anònima d'un "porquet" guardiola es va poder incrementar l'aportació en 938,29 euros més.

Moles gràcies a tothom per la vostra participació.

Junta local de l'aecc de Mancor

CE. MONTAURA

Diumenge 17 de desembre el Club Esportiu Montaura va presentar les plantilles de la temporada 2023/24 en el camp de Turixant davant de la seva afició.

En total són 13 equips i l'escoleta, cosa que significa un total aproximadament de 200 jugadors.

Durant la presentació dels equips es va fer un homenatge a en Toni, per la seva dedicació al Club i a les pioneres del futbol femení de Mancor, les quals la Federació Balear de futbol de les Illes Balears va fer un gran reconeixement a la Gala del Futbol Balear a Son Amar.

En acabar la presentació es va poder dinar de torrada, i tot seguit es va jugar el partit CE. Montaura - Constància B amb una victòria a favor del Montaura.

TEMPORADA 2023/24

EL RACÓ INFÚS

Aquesta planta tan silvestre i espontània a dos autors literaris les creà curiositat i per això l'anomenen a una de les seves obres. El primer és del segle I Dc., Caius Plinius Secundus què va escriure que Teseu, rei llegendari d'Atenes, en va menjar abans de fer front al Minotaure, i, el segon en nomenar-la és William Shakespeare (segle XVI) a la seva obra "El rei Lear", que la cita per la perillositat que suposa replegar-la per les roques angleses : "*Half-way down, Hangs one that gathers **samphire**; dreadful trade!*" (sic) (A mig camí quedes bloquejat quan reculls el **fonoll marí**; desastrós comerç!).

El nom científic del fonoll marí és "Crithmum maritimum": Crithmum és un mot d'origen grec (Krêthmon) que significa ordi, per la semblança de les llavors d'ambdues plantes; i Maritimum perquè només es produeix a les riberes de la mar. Així a tota la península Ibèrica és conegut com fonoll marí, fenoll marí, juevert de la mar i fiunxo do mar. A França es conegut com a Herba de Sant Pere (Herbe de Saint Pierre) atenent a què el lloc on creix i és recol·lecta és per les roques properes a la mar. Es creu que des del francès va evolucionar el nom que li donen els anglesos: "samphire", fent aquesta evolució: saint-pierre/sampetre/sampier/samphire. Molts de productes de bellesa o de dietètica que hi ha en el mercat, utilitzen la denominació anglesa "samphire".

El **fonoll marí** és la única casta del gènere *Crithmum*, de la família de les "umbel·líferes", per la seva disposició de les flors en forma d'umbel·la, tal qual que la pastanaga, l'anet o el fonoll de camp (*Foeniculum vulgare*) amb qui comparteix no només el nom comú, sinó també una eruga a la que ambdues plantes serveixen d'aliment : l'eruga "*Papilio machaon*" que es transforma en una garrida papallona, la *papallona rei*, d'ales grosses amb dibuixos negres i blaus i un parell d'ocells vermells. És planta herbàcia silvestre, que es troba als litorals mediterrani, cantàbric i atlàntic, és comestible i

perenne. Planta de les anomenades halòfiles (que les agrada molt el Sol). Està perfectament dissenyada per suportar no només una gran exposició solar sinó que també els esquitxos d'aigua salada de la mar. Tal és aquesta protecció que disposa, que les llavors es recobreixen d'un oli essencial amb la funció de protegir l'embrió que es troba en el seu interior.

És una planta antiescorbútica que els navegants dels segles XVI, XVII i XVIII portaven a les llargues travessies que havien de salpar. El motiu, encara que ho desconeixien, és la seva gran riquesa en vitamina C i sals minerals. La mantenien adobada amb sal i vinagre. Precisament emprada envinagrada, obri la gana i facilita la digestió. Altres propietats: antihelmíntica i diürètica. Es pot resumir que aquesta planta té propietats antiescorbútiques, depuratives, digestives i diürètiques perquè sembla (a canvi de criteri científic) que actua sobre les glàndules endocrines i sobre la tiroide. A les Illes Balears consideram el fonoll marí com una exquisidesa

i s'ha hagut de regular la seva recol·lecció a un quilo per persona per tal d'evitar que pugui desaparèixer del seu medi natural. A més de menjar-se el fonoll marí envinagrat, es pot menjar, també, bullit o assaltat com qualsevol altra verdura per acompanyar el peix o la carn.

A més dels seus usos culinaris, té usos cosmètics, especialment, els que deriven del seu extracte en CO₂ i del seu oli essencial i altres components com els àcids grassos poliinsaturats i els flavonoides, que provoquen que sigui molt interessant per prevenir l'envelliment de la pell. L'oli essencial s'extreu per destil·lació del vapor que l'arrastra; perquè la seva composició la formen hidrocarburs, mono-terpens (beta fel·landrè, parafimèno, sabinèno) i èters (timol metil èter, timol metil òxid). També disposa de sals minerals, iode, vitamines A,C,E i àcid clorogènic que el converteix en un potent antioxidant. Per exemple aquest oli essencial el podem aplicar a tractaments de cel·lulitis, tractament de la pell seca, crivellada, envellida, estries, arrugues al voltant d'ulls i llavis, etc., perquè té capacitat d'activar la síntesi del col·lagen i de la elastina, millorant el to i la elasticitat de la pell.

La perfumeria emprà el fonoll marí perquè té unes interessants notes que recorden la brisa marina. Ensumar l'oli essencial permet la relaxació, la calma i quasi sempre es pot percebre que la mar és pròxima, semblant a l'efecte que ens produeix un caragol de mar quan l'arrambam a l'orella. Si teniu ocasió, provau ensumar-la !.

Com comentava anteriorment, el fonoll marí també es pot consumir fresc, tal qual, acabat de collir. Com ho hem de fer?. Per començar que sigui petites quantitats, perquè ens hem d'acostumar al seu sabor intens, en els que podem apercebre gustos anisats propis dels fonolls; salinosos (del seu hàbitat); cítrics, pot recordar la pastanaga, l'api o l'espàrec. Es pot afegir a cuinats o bullir-lo com les altres verdures. No desmereixerà gens acompanyar un peix, un arròs o una pasta.

La cuina d'avantguarda, en la recerca per incorporar nous ingredients, sempre ajuda a recuperar molts d'aliments per a la seva incorporació al receptari de cuina de mercat. Esperem que aquest cuiners tan agosarats el descobreixin i que aquest producte pugui tenir més aplicacions culinàries.

La resistència d'aquesta planta, juntament amb els interessants usos culinaris i cosmètics, la fan mereixedora d'un espai en el disseny de jardins mediterranis, amb tendència a l'aridesa, amb proximitat a zones de litoral i amb altitud inferior als 200 m.. És molt fàcil reproduir-la emprant les seves llavors, que podem recollir anualment a partir de mes d'octubre. Recordar que sempre i en el seu temps haurem pogut recollir branques (maig-juny) i flors (juliol-setembre) per a destil·lar-la i obtenir el seu oli essencial, si és que abans no l'hem emprada a la cuina per fer algun plat especial...., o senzillament acompanyant, envinagrat, a un suculent pa amb oli.

Fins la pròxima.

Domingo Llull

Cuina sana

Sense greix

Fonoll marí.

Presentam tres maneres diferents de menjar el fonoll marí: en salses, per perfumar el peix o per una ensalada. Tres maneres diferents de com estam acostumats: envinagrada.

SALSA

Ingredients:

600 gr. de peix (bacallà, rap o congre)

300 gr. de fonoll marí

100 g de mantega

Elaboració:

1. Dins una casseroles amb quatre cullerades d'aigua es bull el fonoll marí durant 10 minuts. Es bullen els brots sencers o només les fulles si els troncs són molt gruixats.
2. Escoltar el fonoll i triturar, fent un puré
3. Disposam el puré de fonoll marí dins una altra casseroles juntament amb la mantega i al foc moderat. Coure fins que la mantega s'ha desfeta. Remenar sovint.
4. Una vegada el peix està cuit (bullit o a la planxa, mai fregit), repartir la salsa per damunt i servir.

PERFUMAR EL PEIX

Ingredients:

Un Cap roig o Roja

Fonoll marí, devers mig quilo

Elaboració:

1. Es sotmet el fonoll marí a una ebullició de devers 5 minuts. S'escola.
2. Dins una casseroles plana es disposa a la base una capa de fonoll marí i un poc d'aigua. El peix damunt la base. Disposarem una altra capa de fonoll damunt el peix.
3. Ho disposam al foc moderat. Ha de coure 10 minuts per un peix de 600 gr.
4. Servir amb un allioli i el fonoll marí d'acompanyament.

ENSALADA DE CARABASSÍ I FONOLL MARÍ

Ingredients:

2 carabassins

2 o 3 brots de fonoll marí

1 all

Juevert

Sal, oli i suc d'una llimona.

Elaboració:

1. Rentar, eixugar els carabassins; alliberar els extrems; tallar-los en rodanxes primes. Disposar-los damunt un drap perquè perdin l'aigua de vegetació i després dins una enciamera.
2. Picar el fonoll marí, sense el troncs gruixats. Disposar-los damunt el carabassí
3. Tallar l'all molt petit, gaire bé capolat, i incorporar.
4. Tallar un parell de banques de juevert, i disposar sobre el conjunt.
5. Es trempa amb oli d'oliva, sal i suc de llimona.
6. Mesclar i servir.

Bon profit!!!

Domingo Llull

IMATGES D'AHIR

Conques de Drenatge

(Torrent de Massasanella: any 1985, en el tram del camí Mancor de la Vall – a Selva, per les quarterades velles camí de ses quarterades a ses marjades creuant el torrent, un dia de turmenta a la Serra de Tramuntana, en menys de 24 h. plogueren uns 180 litres m2.)

A la primera foto que vos present no sempre foren anys de sequedat a Mancor de la Vall.

A la següent el Torrent de Massanella que baixa amb força inunda ses marjades, i també se'n endú part de les parets de pedra seca.

Torrent de Massanella el dia després de la tempesta que ja anava disminuint el cabdal

Repassant la Tesis Doctoral del Professor Dr. Estrany, Ens diu en les seves paraules, que des de temps Immemorials la mà de l'home a modelat el paisatge de Mallorca. Pam a pam, l'activitat El procés d'humanització durant els darrers anys s'ha caracteritzat per la degradació del paisatge, fins i tot, les intervencions humanes que des de fa segles, "havien afavorit el desenvolupament de les activitats agràries, la conservació del sol, la reducció d'impactes causats per l'erosió.

La construcció marjades de parets de pedra seca, afectades en processos d'abandonament, els albellons, anat transformant l'illa fins a deixar-la com la coneixem avui, amb tots els pros i contres. La construcció de les marjades, les parets de pedra seca, afectades en processos d'abandonament, els albellons, els drenatges subsuperficials, que convertir en zones pantanoses en terres de conreu fèrtils.

Fotografies i comentaris: Gabriel Pocoví Pou, Pastora